

ပဏ္ဍာတရာရံစည် (၁၀)
မန္တလေးမြို့၊ လျှောင်ကန်တိုက်
ပဏ္ဍာတရာရံကျောင်းဆရာတော်

ဘဒ္ဒနလန်သာရ

(ဓမ္မာစရိယ၊ မဟာဂန္ဓိဝါစကပဏ္ဍာတ)

သီဇားလှပ်ပါ

သီဇားလှပ်ပါ

‘မွေးလက်ဆောင်ခွဲ’

၃၇

“သူတော်မှု မူတော်မှု နိနာတီ”

အသုတေသနတွင် မျှောင် သတ္တုပ် ပျော်ဖြစ်တယ်

မူတော်မှု ပျော်နှု ဘက်မူတော်ဖြစ်တယ်

နုမောကသု ဘဂဝတော အရဟတော
သူမွှာသမ္မခြား
“စာဂဟော”

ဒီလက်ကမ်းဓမ္မစာတောင်ရဲ့အမည်ကိုတော့ “သီအောင်
လုပ်ပါ(၁)”ဆိုတဲ့ အမည်နဲ့ ရေးဖို့ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတယ
လောကမှာသီစရာတွေကများလွန်းလို့ အပိုင်း ၁။၏သင့်
တော်သလောက်မှာရပ်နားမှာဖြစ်ပါတယ သီအောင်လုပ်
တဲ့နေရာမှာ သင်ကြားခြင်းသင်ကြားတဲ့နေရာမှာလဲ “စာ
တတ်ကြောင်းရာ၊ အင်ရှစ်ဖြာ၊ လိုက်နာစွဲမှတ်သီ”ဟူသော
အဆိုအမိန့်နှင့်အညီ စာတတ်ခြင်း၏အခြေခံအကိုရပ်ရှစ်ပါး
ဖြင့် သင်ကြားရပါမယ်၊ ဒီအကိုရှစ်ပါးထဲမှာ(၃)ပုံစွဲယျ-
မေးမြန်းစုံစမ်းရာ၏(၄)ဘာသေယျ-ပြောဆိုရာ၏ ဆိုတဲ့
အချက်အလက်နှစ်ခုနှင့် အံဝင်အောင်အမေးအဖြေပုံစွဲနဲ့
ရေးသာဖို့စိတ်ကူးမိပါတယ၊ မေးတဲ့ဖြေတဲ့နေရာမှာလဲ လူ
ကြီးများစကားဂိုင်းမဟုတိပဲအကိုကြီးတယောက်နဲ့ညီးယောက်
ညီမောက်တို့၏ မေးကြားဖြေကြတဲ့စကားဂိုင်းပုံစွဲနဲ့ ရေးသား
မှာဖြစ်ပါကြောင်း ဝန်ခံတော်ပြုအပ်ပါတယ။

(စာရေးသူ)

ဟန္တိတာရှိတစ်၍(၁)

(၂) ပဏ္ဍာတာရုံသဏ္ဌာတော်

အနကိုရီ: " အားလုံးဖို့မိသာစုသိအောင်လုပ်ပါ ဓမ္မသင်
တန်း ခန်းမမှာသင်တန်းသား သင်တန်းသူများစုံကြပါဖြီ
လားညီလေးညီမလေးတို့။

သီ/ သီယဉ်ဗျား။ စုံပါဖြီအစ်ကိုကြီး။

အနကိုရီ: ဒီနေ့သင်တန်းအစဖြစ်လို့ အားလုံးလက်အုပ်
ချိပြီး နမောဝသု ဘုရားရှိခိုးနဲ့ သုံးကြိုမ်ချုတ်ဆိုရှိခိုး
ပြီး သင်တန်းစလိုက်ကြရအောင်ကွယ်။

သီ/ သီယဉ်ဗျား။ ကောင်းပါတယ်အစ်ကိုကြီး။

နမောဝသု ဘဂေဝတော် အရဟတော် သမ္မာသမ္မာသု
(သုံးကြိုမ်)

အနကိုရီ: အားလုံးလက်အုပ်၊ ကောလေးတွေချိပြီး ချမ်းသာ
သလိုနေကြပါကွယ်။

သီ/ သီယဉ်ဗျား။ ကောင်းပါပြီအစ်ကိုကြီး။

သီ-စီ-ထိန်း: အစ်ကိုကြီးအဲဒီနမောဝသုဘုရားရှိခိုးက
ဘယ်တုန်းကစပေါ်တာလဲ? ဘယ်သူကွောရှိခိုးခဲ့တာလဲ? ဘယ်
ဂါထာလို့မှတ်ရမှာလား? စုံကြိုမ်လို့မှတ်ရမှာလား? ဘယ်

အနကိုရီ: အောင်မယ် စမ္မာစရသေးဘူး ဖိုးထိန်တို့ကတော်
မေးချလိုက်တာ အမေးသုံးမျိုးကို တစ်ခါတည်းမေးချလို့သော်
တာမောသွားပါမယ်ရေလေးဘာလေးများသောက်ပါဦးကွယ်။
သီ/ စီ-ထိန်း: ရပါတယ်အစ်ကိုကြီး ကျွန်တော်ကအဲဒါကို
တော်တော်သိချင်နေတာအစ်ကိုကြီး။

အနကိုရီ: ကဲပိုးထိန်သိချင်တာတွေကို အစ်ကိုကြီး တစ်ခု
စီရှင်းပြပါမယ် အားလုံးလဲပိုးထိန်လို့သိသူးအောင် နား
ထောင်ကြ။

သီ/ သီယဉ်ဗျား။ ဟုတ်ကဲပါအစ်ကိုကြီး။

အနကိုရီ: ဒို့ဂေါ်တမုပုဒ္ဓပွင့်တော်မူတဲ့ ဘဒ္ဒကဗ္ဗာကပြန်ရေ
တွက်ရင်(၉၂)ကဗ္ဗာမှာ ဖုသာရားဆိုတာ ပွင့်တော်မူပါ
တယ်။ အဲဒီဖုသာရားရဲ့ ခမည်းတော်ကြီးက မဟာမဟိန္ဒြ
မင်းကြီး ဖြစ်ပါတယ်မဟာမဟိန္ဒြမင်းကြီးဟာ ငါးသားအ
ကြီးကားဘုရားသားအင်ယ်ကားပထမအဂ္ဂသာဝကပုံရော
ဟိတ်ပုလ္လား၏သားကား ဒုတိယအဂ္ဂသာဝက လို့ဆိုပြီး
ဝမ်းမြောက်လွန်းလို့ "နမောဝသု ဘဂေဝတော် အရဟ-

(၄) ပဏ္ဍာတိဘရိသရာတော်

တောသမှာသမျွှေးသု"လိုသုးကြိမ်ဥပါန်းကျူးပါသတဲ့ကွယ်
ကျွန်တဲ့(၃)ယောက်ကတော့ခို့ရောက်မပုံစွဲလက်ထက်မှာ
နမောတသုနဲ့ ဥပါန်းကျူးကျသူတွေ ဖြစ်ပါ တယ်။

ဒါဆိုရင်နမောတသုဘုရားရှိခိုးဘယ်အချိန်က
စပေါ်ခဲ့တယ်ဆိုတာသဘောပေါက်လက်ခံလောက်ပါပြီ
အားလုံးနားလည်ကြံ့ခဲ့လား?။

နှီ/ နီးယား။ နားလည်ပါတယ်အစ်ကိုကြီး။

အန်ဂါဌီး။ ဒါဆိုရင်ရှေ့ဆက်ဖြေပေးပါမယ် ဘယ်သူ
တွေကရှိခိုးတာလဲဆိုရင်တော့ အဲဒီမဟာမဟိန္ဒမင်းကြီးအပါ
အဝင်(၈)ယောက်ကို ကျမ်းကိုးနဲ့တကွ မှတ်လိုက်ကြပါကွယ်။

၁။ မဟာမဟိန္ဒမင်းကြီး- ဓမ္မပဒ္ဒပဒ္ဒ။

၂။ သိကြားမင်းကြီး- သုတေသနပါမိုး၂၃၀။

၃။ ကောသလမင်းကြီး- မန္တီမပဏ္ဍာသပါမိုးပို့ယလေတိ
ကသုတေ။၃၁၄။

၄။ အာရာမဒ္ဒပဏ္ဍာဗုံး- အင်္ဂါးရှုံးခုံကနိပါတ်သမစိတ္တ
ဝို့၏၆၈၈။

၅။ ကရကပါလိပုံး- အင်္ဂါးရှုံးပွဲကနိပါတ်ကရပါ
လီသုတေ။၂၀၈။

ဟူးတိဘရိသရာတော်(၁၁)

(၅) သီဇာန်နှုန်း

၆။ အကုသောကိပုံး- မူလပဏ္ဍာသပါမိုးစူးစွဲဟစ္စံပ
ဒေါပမသုတေ။၂၃၅။

၇။ ဓန္တာနိပုံး- သံ၊ ၁၁၆၂။ မန္တီမပဏ္ဍာသ
သရီရဝသုတေ။၄၂၄။

၈။ ပြဟ္မာယုံပဏ္ဍာဗုံး- မန္တီမပဏ္ဍာသပါမိုးပြဟ္မာယုံ
သုတေ။၃၄၁။

နှီ/ နီးယား။ " စာလိုမှတ်ပြီးတော့ ဆောင်ပုံးကလေးပါ
ရအောင်လိုက်ဆိုလိုက်ပါကွယ်။

ဆောင်။ မဟိန္ဒမင်းသိကြားမင်းနှင့်မင်းကောသရေးအြို့
ကကား၊ အာရာမဒ္ဒကို ကရက်ပါလီ၊ အာနဲ့ကကား၊
ပြဟ္မာယုံတို့၊ ဥပါန်းသဘောကြံသို့၊ ဟောနမောတ
သရှုံး၊ တဲ့ သုံးဆောက်ဆိုပါကွယ်။ ကြိုးလားဟေား။

နှီ/ နီးယား။ ရပါပြီအစ်ကိုကြီး။

အန်ဂါဌီး။ ဒို့ညီး/ညီမတွေက တယ်ဉာဏ်ကောင်းတဲ့ပဲ။

နှီ/ နီးယား။ အစ်ကိုကြီးရဲ့ညီး/ညီမတွေဘဲလော်။

အန်ဂါဌီး။ ဂါထာလား? စုံကြိုးယလားဆိုတာကတော့
လောက်ဆန်းကျမ်းလကွောတွေနဲ့ ဂါထာစစ်လို့မရတဲ့
ငါးပါဒရှိတဲ့လေးလုံးဘဲ့၊ ဂါထာလို့ ဆိုပါတယ်ကွယ်။

ဟူးတိဘရိသရာတော်(၁၁)

(၆) ဝန္တိကာရုံးဆရာတော်

ဒါကတော့သံယှတ်နှီးကာ-၂၅၄။အရဖြေပေးတာပါ။
ဒါကြောင့်နမောတသု-ကိုရွတ်တဲ့အခါမှာ နမောတသု၊
ဘဂဝတော့အရဟတော့သမ္မာသမ္မာသလိုရွတ်ရမယ်လို
မိန့်ဆို တော်မူကြပါတယ်။မြတ်စွာဘုရားကို အလွန်ကြည့်
ညီပြီးသုံးကြောင်းခါန်းကျူးတဲ့ပါဉိုင်ကားဖြစ်လို့ ဥဒါန်းတင်
ဘုရား ရှိခိုး စုံလိုက်လိုပါတယ်ကျယ်။

ဒါဆိုရင်တော့ မောင်ဖိုးထိန် ကျေနပ်နှစ်သက်လက်ခံ
လိမ့်မယ်လိုယူဆပါတယ်ကျန်တဲ့ ညီ/ညီမလေးများလဲ
နားလည် လက်ခံနိုင်ကြပါရဲ့လား?။

သီးသီးများနားလည်လက်ခံသဘောပေါက်ပါတယ် အစ်-
ကိုကြီး
အနက်ပေးတဲ့နေရာမှာ-----

အရဟတော့လူမင်းနတ်မင်းပြဟာမင်းတို့၏ ဝတ်စင်း
ကော်ရော်ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ထသော။ သမ္မာ
သမ္မာသုံးအလုံးစုံသောတရားတို့ကို မဖောက်မပြန်ဆရာ
မကူး သယမ္မားအောက်ဖြင့် မိမိအလိုလိုသာလျှင် သိတော်မူ
ထသော။

တသုဘဂဝတော့ထိုက်သုရိယစသည်အပြား ဘုန်း
ခြောက်ပါးရှင်ဘုရားရှင်အား။နမောရှိသောမြတ်နှီးမာန်ညွှတ်
ဟန္တိတာရုံးတစ်ဦး(၁)

(၇) သီးသီးများ

ကျိုး၍ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။လို့“တ”သွာနာမ်
ပုံစံ ကို ဘဂဝတော့ တွဲစပ်အနက်ယောဇ္ဈာတဲ့“ပသီဒ္ဓ
ဂိသယ တ”အဖြစ်ယူဆရင်တော့ စုံလိုက်လို့ ယူဆလိုရပါ
တယ်။ ဒါအနက်ပေးနည်းကို“သဂ္ဗကာဗွဲပောက်”အနက်
ပေးနည်းလိုလဲခေါ်ပါတယ်မြန်မာလိုကတော့ သွာနာမ်
အစွဲကို ဂုဏ်နှင့်တကွ ပြပ်ကိုင့်ပြီး အနက်ပေးနည်းလို
ခေါ်ပါတယ်။

မြို့အစ်ကိုကြီးတို့ရေးတဲ့ အခွင့်ဆိုတဲ့ စာအုပ်စာမျက်နှာ
(၆)မှာ - မောဟကြီးကအရောဂါတာရာက်ကြီးဆိုက်။

ဤသတ္တဝါတို့ကား များသောအားဖြင့် နတ်စွာသို့စိုက်
ရောက်ကြ၏လိုရေးထားတာ ညီမလေးမရှင်းလို့ရှင်းပေး
ပါ အစ်ကိုကြီး။

အနက်ကြီး။ အေးညီမလေးမိစုံလိုပဲ မရှင်းတဲ့သူတွေများ
တယ်ကွဲ့။ အစ်ကိုကြီးရဲ့စာရေးမကျမ်းကျင်တဲ့ အပိုင်းလဲ
ပြစ်နိုင်ပါတယ်ကျယ် အဲဒီစာအုပ်ကလေးက လိုတို့ရှင်း
ရေးထားတာ အကျယ်သိချင်ရင် အော်နှီးကြည့်ပြီးရှာလို့
မယ်လိုလဲ နှုလုံးသွင်မိလိုပါကွယ်အဲဒီစာအုပ်ကလေးမှာ
(သုတေသနပါတယျာပါ၍၆၀၄-၃၈)လို့ညွှန်းထားပါတယ်ပါဉိုင်
(သုတေသနပါတယျာပါ၍၆၀၄-၃၈)

ဟန္တိတာရုံးတစ်ဦး(၁)

(၈) ပဏ္ဍာနိတာရုံဆရာတော်

တော်မှာကတော့ သတ္တုနှစ်ရကပ် လိုပဲဟောတော်မူပါ တယ်၊
အင့်ကထာကြတော့ ကပ်သုံးပါးလိုဖွင့်ပါတယ်။

မောဟုသုဒ္ဓါယ ရောဂါန်ရကပွဲ။ ရောဂါန်ရကပွဲနှင့်
သူတွေ ယေဘုယျနဲ့ သရွှေ့နိုးပွဲတွေ။ ကသွား? တေသီး
“အဟောဝတည်သုံး သတ္တုနှစ်ရကပွဲပါ ရောဂါန်ရက
ပွဲ”တို့ မောဇာစိတွဲ ဥပ္ပါဒ်တိတိ။ လိုဖွင့်ပါတယ်။
မြန်မာပြန်ကတော့-သတ္တုဝါတွေ မောဟများပြားလာရင်
ရောဂါန်ရကပွဲနဲ့ ကြံ့ရတတ်တယ် ရောဂါန်ရကပွဲ
ပေါ့ ဒါလဲလော်တော်သဘာဝကျပါတယ်။ မောဟဆို
တာမသိတာပါ လောကမှာအကြောင်းအကျိုးအကောင်း
အဆိုး အမှားအမှန် ခွဲခြားမသိတာကစလို့ သစ္စာတရား
တွေမသိတာအထိ ဒီမောဟရဲ့လက်ချက်ကြောင့်ပါဘဲ
ဒီမောဟကိုပဲ သသရာရဲ့ ရထားခေါင်းတဲ့အပို့စွာလိုလဲ
ဟောတော်မူပါသေးတယ်။ မောဟကနေ အမောဟဖြစ်
ချင်ရင်တော့ သတိရှိဖို့လိုတာပေါ့ သတိဆိုတာ တံ့ခါး
စောင့်နဲ့တူပါတယ် အိမ်မှာတံ့ခါးစောင့်ရှိရင် ရန်သူလူဆိုး
သူရှိုး ဓားပြတွေ မဝင်နိုင်သလို သတိဆိုတဲ့တံ့ခါးစောင့်ရှိ
ရင် မောဟဆိုတဲ့ ရန်သူလူဆိုးသူရှိုးဓားပြတွေ မိမိစိတ်ထဲ

ဟန္တိတာရုံစာတော်(၁)

(၉) သီ္မာန်ရုံ

ကိုမဝင်နိုင်ဘူးပေါ့ ဒီတံ့ခါးစောင့်ကလဲ ရန်သူနဲ့စိတ်ဆွဲ
ခွဲသိတတ်တဲ့ ပညာရှိဘို့တော့လိုတာပေါ့ ဒီတော့ အိမ်ကို
ရွာကို မြို့ကိုနိုင်ငံကိုလုံးခြုံခေါ်တယ်ဆိုရင် ကိုသတိ
နဲ့ကိုပညာတို့ကို အစောင့်ထားလိုက်ပေါ့ အဲဒီလိုပါဘဲ
မိမိရဲ့ကောင်းတဲ့စိတ်ဆိုတဲ့ အိမ်ကလေး၊ ရွာကလေး၊ မြို့
ကလေး နိုင်ငံကလေးကို လုံးခြုံခေါ်တယ် ဘေးမသီ ရန်
မခေါ်ချင်ဘူး လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟဆိုတဲ့ ရန်သူ သူရှိုး
ဓားပြတွေ မဝင်ခေါ်ချင်ဘူးဆိုရင် သတိ+ပညာ-အစောင့်
လေးအမြှေထားပေါ့ကွယ် ကဲမိစုတို့အိမ်မှာ တံ့ခါးစောင့်
ရှိပြီလား?။

မရှိသေးပါဘူးအစ်ကိုကြီး။ (အားလုံးရယ်ကြံသည်)
ဘာကိုကြီး။ ရှိအောင်ကြီးစားရမယ်နော် မသိခင်ကမရှိ
ပေါ့ သိလာတဲ့အခါမှာ ရှိအောင်လုပ်ကြရမယ် အားလုံး
သဘောပေါက်ကြရဲ့လား?။

သီ္မာန်ရုံ ပေါက်ပါတယ်အစ်ကိုကြီး။

ဘာကိုကြီး။ ဒါကြောင့်အစ်ကိုကြီးပြာနေကျစကားလုံး
လေး တစ်လုံးရှိတယ်အဲဒါဘာလဲ?။

ဟန္တိတာရုံစာတော်(၁)

(၁၀) ပန္နိဘာရဲဆောင်

သီမမိုး သိအောင်လုပ်ပါဆိုတဲ့စကားလုံးပါ အစ်ကိုကြီး။
အမ်ကိုကြီး။ အေးဟုတ်ပြီ ငါညီမ မိပုက အဟုတ်ဖြူ၏ဟေး
 လောကကြီးမှာအရာရာသိယားဘို့မလိုဘူးလားကွယ်။
သီ/ သီမမိုး။ လိုပါတယ်အစ်ကိုကြီး။
အမ်ကိုကြီး။ အားလုံးမဟုတ်တောင်မှ တော်တော်များများ
 သိယားဘို့ မလိုဘူးလား?။
သီ/ သီမမိုး။ လိုပါတယ်အစ်ကိုကြီး။
အစ်ကိုကြီး။ သိပြီးရင်ကောဘာဆက်လုပ်ရမလဲ?။
သီ/ သီမမိုး။ သိပြီးရင်မကောင်းတာကိုရောင်ပြီး
 ကောင်းတာကိုဆောင်ရွှာပါအစ်ကိုကြီး။
အမ်ကိုကြီး။ အေးဟုတ်တယ် ကလေးတို့က တယ်တော်
 ကြပါလား ဆောင်ယားပြီးရင်ဆက်ပြီးတော့ ကျင့်ဖို့ကော်
 မလိုဘူးလား?။
သီ/ သီမမိုး။ လိုပါတယ်အစ်ကိုကြီး။
အမ်ကိုကြီး။ သိတယ်ဆိုတာက ဝိဇ္ဇာ-လိုခေါ်ပါတယ်
 ကျင့်တယ်ဆိုတာက စရော-လိုခေါ်ပါတယ် ဝိဇ္ဇာ နဲ့ စရော
 က တစ်သားထဲ ကျေသွားရင် လူတော်လူကောင်းဆိုတာ

ဟန္တိတာရုံးစာစဉ်(၁)

(၁၁) သီမမိုးသီး

ဖြစ်လာပါသတဲ့ကွယ်။

အမ်ကိုကြီး။ ကဲအခြားရောက်သွားလို့ မိစုမေးတဲ့အခွင့်
 စာအုပ်က စကားလေးပျောက်သွားအုံမယ် အဲဒီအငွက်
 ထာက----ရောဂါန္တရကပြော နှင့် ယေဘုယျန် သရေး
 နို့မွေ့တ္ထနီး။ လို့ ဖွင့်ပါတယ် မြန်မာပြန်က-ရောဂါန္တသေသူ့
 တွေဟာ များသောအားဖြင့် နတ်ပြည်ကိုရောက်ကြတယ်
 တဲ့။ အဲဒီကိုကြည့်ပြီး-----

“ရောဂါန္တသောထိုသူတွေရောက်လေနဝ်ရှာဘုံး” လို့
 တောင်လက်ာလေးရေးထားပါသေးတယ်။

ဒါကိုအကြောင်းပြခဲ့လို့ အငွက်ထားရာကြီးက-
 ကသွား? တေသို့“အဟောဝတည်သံ သတ္တာနဲ့ ဇဝရှုပေါ်
 ရော ဝေါ နဘဝေယျာ”တိ မေတ္တာစိတ္တာ ဥပ္ပန္တတိတိ။လို့ဆက်ဖွင့်
 ပါတယ်။

မြန်မာပြန်ကတော့? ဘူးကြောင့် ရောဂါန္တသော့ သူတွေ
 များသောအားဖြင့် နတ်ပြည်ရောက်တာလဲ? လို့သူကိုယ်
 တိုင်မေးပြပါတယ် မိစုတို့လို့မရှင်းတဲ့သူတွေ ရှင်းအောင်
 သေသေချာချာကို ဖွင့်ပြရှာတာပါကွယ်။အောင်ဒီရောဂါ
 ကြီးခံစားရတာဆင်းရလိုက်တာ ငါမှုတပါးသောသတ္တဝါ

ဟန္တိတာရုံးစာစဉ်(၁)

(၁၂) ပဏ္ဍာနိတာရုံဆရာတော်

တွေ ဒီလိုဟင်းရဲတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာကြီး၊ ရောဂါကြီးကို ငါကဲ့
သို့ မခံစားရပါစေနဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာကကင်းလွတ်ကြပါစေလို့
မေတ္တာစိတ်ဖြစ်သတဲ့ကျယ် အဲဒီမေတ္တာစိတ်နဲ့ သေသွား
ရင်နတ်ပြည်ရောက်တာပေါ့ ရောဂါခံစားရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည်
မေတ္တာစိတ်နဲ့ သေသွားသောကြောင့် နတ်ပြည်ရောက်
တယ်လို့မှတ်လိုက်ပါ။ မေးတဲ့ညီမလေးမိစုနဲ့တက္က အား
လုံးညီ/ညီမလေးတွေ သဘောပေါက်လက်ခံကြရဲ့လား?

နှီ/ နီးယူး။ သဘောပေါက်လက်ခံပါတယ်အစ်ကိုကြီး။

မန်ကြီး။ ဒီနေရာမှာ အငြေကထာဆရာကြီးက ယေ-
ဘူယျနဲ့ ဆိုတဲ့စကားလုံးလေးသုံးထားတယ် ယေဘူ-
ယျနဲ့ ဆိုတာမြန်မာလိုတော့များသောအားဖြင့်လို့အဓိပါယ်
ရပါတယ် များသောအားဖြင့်ဆိုတော့ဆန့်ကျင်ဘက်(ဖျတိ
ရောက)စကားလုံးလေးသုံးကြည့်ကြစမ်းပါ။

နီးယူး။ နည်းသောအားဖြင့်ပါအစ်ကိုကြီး။

မန်ကြီး။ ဖိုးမောင်ကတယ်တော်ပါလား အားလုံး
ဖိုးမောင်ပြောတဲ့ထောက်ခံကြရဲ့လား။

ပဏ္ဍာနိတာရုံတစ်ၢုံ(၁၁)

(၁၃) သီးဘာ်ကဗျိုး

နှီ/ နီးယူး။ ထောက်ခံပါတယ်အစ်ကိုကြီး။

မန်ကြီး။ ရောဂါနဲ့သေသူတိုင်းနတ်ပြည်ရောက်မယ်လို့
မဆိုလိုဘူး မေတ္တာနဲ့သေရင်နတ်ပြည်ရောက်မယ်အကယ်
၍၏ဒီရောဂါခံစားနေရတဲ့သူ လူနည်းစုက ငါမှာမှုဒီရောဂါ
ကဖြစ်ရသလား သူများတွေလဲဖြစ်သင့် တာဘဲ
အောင်မလေးနာလိုက်တာ ကိုက်လိုက်တာ အမေရဵ
ကယ်ပါဉီး အဖေရောကယ်ပါဉီးနဲ့ကြုံးအော်နေဖြီး စိတ်ဆိုတဲ့
ဒေါမနသွေးတွေ၊ ဒေါသတွေနဲ့ သေသွားရင် နတ် နတ်
ပြည်ရောက်နိုင်ပါမလား? ငရဲမရောက်နိုင်ဘူးလား?

နှီ/ နီးယူး။ ငရဲရောက်နိုင်ပါတယ်အစ်ကိုကြီး။

မန်ကြီး။ အေးဒါကြောင့်အချို့နည်းသောအားဖြင့်မေတ္တာမ
ထားနိုင်ဘဲဒေါသတွေဖြစ်တဲ့သူတွေငရဲရောက်နိုင်တယ်ဆို
တာကိုသိအောင်လို့ အငြေကထာဆရာကြီးက ယေဘူယျ
နဲ့လို့ထည့်ဖွင့်တာအင်မတန်စွဲစပ်သေချာတော်မူတယ်
ကြည်ညိုဘူး မကောင်းဘူးလား?

နှီ/ နီးယူး။ ကြည်ညိုစာကောင်းပါတယ်အစ်ကိုကြီး။

မိုးအေး။ မိစုတို့အိမ်မှာ ကိုသတိနဲ့+ကိုပညာကို တံ့ခါး

ပဏ္ဍာနိတာရုံတစ်ၢုံ(၁၁)

(၀၇) ပဏ္ဍာနိတာရုံဆရာဓာတ်

စောင့်ထားဆိုတော့ ကိုသတိနဲ့ကိုပညာက ရန်သူနဲ့မိတ်ဆွေ
ဘယ်လိုခဲ့ခြားတယ်ဆိုတာကိုသိချင်ပါတယ်အစ်ကိုကြီး။
အနက်ကြီး။ အောင်မယ်အောင်မယ်မိအေးကလဲအလာ
ကြီးပါလား။

နှီ-နှို့နှုံး " လာလိုဒီရောက်နေတာပေါ့ အစ်ကိုကြီး
(အားလုံးဝိုင်းရယ်)

အနက်ကြီး။ ဖိုးပိုန်နော် မင်းကနာမည်နဲ့လိုက်အောင်
ပိန်တယ် အရွတ်အနောက်ကလဲပြောတတ်တယ်။

အနက်ကြီး။ ဒါလဲမေးသင့်တဲ့မေးခွန်းပါဘဲကွယ်
ပထမရန်သူကိုဖြေပေးပါမယ်ရန်သူဆိုတာ--

၁။ ရေရန်သူ။မိုးရန်သူ ၃။ မင်းရန်သူ ၄။ သူဦးဗားပြရန်သူ
၅။ မလိုမှန်းတီးသူ၊ အမွှေခံ သားသွေးဆိုးရန်သူ-လို့-----

၁။ ရေဟာ သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေ လယ်ယာကိုင်း
ကျွန်းဗျွန်း လုပ်ဆောင်တဲ့နေရာတွေမှာ မရှိမဖြစ်လိုအပ်တဲ့
မိတ်ဆွေပါ သို့သော်သတိနဲ့ပညာမယုဉ်ဘဲ အလွန်အ^၁
ကျွန်းသောက်သုံးတာ သုံးစွဲတာမျိုးရှိခဲ့ရင် ရန်သူဖြစ်သွား
တာပါဘဲ၊ ရေကြီးခြင်း၊ ရေလွှမ်းမိုးခြင်းတွေနဲ့ ကြံတွေ့ရပြီ

ဟန္တိတာရုံစာတည်(၁၀)

(၇၅) သီးအာန်ပုဂ္ဂိုလ်

ဆိုရင်တော့ ရေဘားရေရန်သူဖြစ်သွားတာပေါ့ ထင်ရှား
အောင်ပြောရရင် စူနာမီ ငလျှင်ကြောင့်ဖြစ်လာတဲ့ စူနာ
မီရေလိုင်းကြီးတွေ နာဂတ်လိုင်းလုံးကြီးတွေ ရေစည်ကြီး
တွေက သတ္တဝါတွေရဲ့ အသက်ပေါင်းများစွာကို ဝါးမျိုးသွား
ခဲ့ကြတာတွေဟာ ရေဆိုတဲ့ ရန်သူပေါ့ကွယ်။

၂။ မီးရန်သူဟာလည်းကောင်းမူပါဘဲ မီးကိုသတိပညာနဲ့သုံးစွဲ
ရင် မရှိမဖြစ်လိုအပ်တဲ့ မိတ်ဆွေပါဘဲ သို့သော်သတိ
ပညာဆွဲတ်ယွင်းသွားလိုပေါ့စီးကစတစ်ရွာလုံးတစ်ရပ်ကွက်
လုံး တစ်မြို့လုံးလောင်တဲ့မီးတွေ အာဖရိကမှာပြီးသတ်
လို့ခက်ခဲအောင် လောင်တဲ့သစ်တော့မီးတွေ မီးတောင်
ကြီးတွေပေါ်ကွဲလို့ အသက်ပေါင်းများစွာ အိုးအိုးအိမ်စည်း
စိမ်ပေါင်းများစွာ ဆုံးရှုံးပျက်စီးရတာတွေကျတော့ မီးဆို
တဲ့ရန်သူပေါ့ကွယ်။

၃။ မင်းရန်သူဆိုတဲ့နေရာမှာလဲ တိုင်းသားပြည်သူတွေ
အပေါ်မှာ “ရာဇ်မွှေ” မင်းကျင့်တရား(၁၀)ပါးနဲ့ အုပ်ချုပ်
တဲ့မင်း တိုင်းသားပြည်သူတွေအပေါ်မှာ သင်္ကတရား
လေးပါးနဲ့ အုပ်ချုပ်တဲ့မင်းတွေဟာ ရန်သူမင်းထဲမှာမပါ
ပါဘူး အဲဒီတရားတွေကနေ သွေဖိပြီးအုပ်ချုပ်တဲ့ မင်းမိုး

ဟန္တိတာရုံစာတည်(၁၁)

(၁၆) ပရှုနိတာရုံဆရာတော်

တွေကတော့ မင်းရန်သူထဲမှာပါတာပေါ်ကွယ်။
 ၄။ သူခိုးတို့ ဗားပြတို့ဆိုတာမိမိတို့အိမ်အိုးမခံရအောင်
 မိဂ်ဆွဲဖွဲ့ထားလိုက်လို့ သက်သာနေပေမဲ့ အခြားအိမ်
 တွေကိုတော့ ခိုးမှာတိုက်မှာပါဘဲ ကိုယ့်အိမ်လဲ တနေ့
 အိုးခဲ့ရ အတိုက်ခဲ့ရမှာပါဘဲ အဲဒီအခါကျရင်တော့
 ဘယ်လိုမှ မိတ်ဆွဲလို့ သတ်မှတ်လို့မရတော့ပါဘူး ရန်
 သူဖြစ်သွားပါပြီ ဒီလိုခိုးတတ်သူ တိုက်တတ်သူတွေကို
 သူခိုး၏ ဗားပြုဘဲလို့ ကိုသတိနဲ့ ကိုပညာအစောင့်
 တွေက အချက်ပြရင် ကိုရိရိယ ကြိုတင်ကာကွယ်မှု
 တွေ ပြုထားမှာပါ။

၅။ အမွှေခံ သားသီးဆိုး ရန်သူဆိုတာကတော့ သားသီး
 ဆိုတာလဲ အမွှေခံထိုက်တဲ့ သားသီး အမွှေမခံထိုက်တဲ့
 သားသီးလို့ နှစ်မျိုးရှိတယ်ကွဲ့တပည့်မှာလဲ ဒီအတိုင်းပေါ့
 အမွှေခံထိုက်တဲ့ သားသီးတပည့်ဆိုတာက မိဘဆရာသ
 မားရဲ့စကားကို မြေဝယ်မကျနားထောင်ပြီး မိဘဆရာသ
 မားတို့ဖြစ်စေခဲ့တဲ့ ပုံစံအတိုင်း ဖြစ်အောင်အားထုတ်တဲ့
 သားသီးတွေ တပည့်တွေကို ဆိုလိုပါတယ်။

အမွှေမခံထိုက်တဲ့သားသီးတပည့်ဆိုတာကျတော့ မိဘတွေ
 ပရှုနိတာရုံတစ်၁၁)

(၇) သီဆာန်မှုပို့

ဆရာသမားတွေက ဖြစ်ချင်တာကတစ်ပုံစံ သူတို့
 လုပ်တာက တစ်ပုံစံ ဒီနေရာမှာ မိဘတွေဖြစ်စေခဲ့တာ
 မဖြစ်တာနဲ့တော့ သားသီးဆိုးလို့ပြောလို့မရပါဘူး ဥပမာ
 ဒိုဘူးလောင်းသို့ဖွဲ့ ခမည်းတော် သူဇွဲစနမ်းကြီး
 က စကြာဝတေးမင်းဖြစ်စေခဲ့တယ် သို့ဖွဲ့က ဘုရား
 ဖြစ်လာတယ် ဒါကိုသားသီးဆိုးလို့ ပြောလို့မရပါဘူး(အ^၁
 တိုက်တာသား)လို့တောင်ဆိုအပ်ပါတယ် ဆိုလိုတာကမိဘ^၂
 ဆရာသမားကျေးဇူးလိုက် မသိ မသိတော့မပေးဆပ် အမျိုး
 ဂုဏ်သိက္ခာကျဆင်းမဲ့ အလုပ်မှန်သမျှလုပ်ပြီး ဖြုန်းတီး
 ဖျက်ဆီးနေတဲ့ သားသီးမျိုး တပည့်မျိုးပေါ်ကွယ်ထင်ရှား
 အောင်ပြောရရင်တော့ ဓမ္မသော်လို့သွေးသားလို့ပေါ့
 ကုမ္ပဏီရှစ်ဆယ်အမွှေတွေကို သောက်တားမူးမျှပြီး ဖြုန်းတီး
 ပစ်တဲ့ သားသီးဖြစ်လို့ ရန်သူစာရင်းဝင်သွားတာပေါ့”မှ
 “သိလ” လို့ဆရာကို အန်တုပြီးနေတဲ့ တပည့်တွေကျ
 တော့လည်း တပည့်ဆိုးထဲပါသွားတာပေါ့။

အခွင့်ဆိုတဲ့ စာအုပ်လေးထဲမှာ-----

-----၊ ပါက်ပြန်သောက်မျိုးမင်းတွေမှတ်လေသူမျိုး

အမွှေခံထို့ဆုံးမျိုးရန်သွေးလို့

ပရှုနိတာရုံတစ်၁၁)

(၁၈) ပဏ္ဍာန်တာရိသရာတော်

နေ့ထားတယ်ရအောင်ကျက်ထားလိုက်ပါ။

နောက်တစ်မျိုး စာကာကွယ်မှာ ရန်သူလေးမျိုးပြထား
ပါသေးတယ်။

၁။ ကျွဲသူ၌ဖော်ကျော်လည်းကြားတင်အောင်သာ
ပြချုပ်ပါမှာသောခုစီစဉ်ကုန်သူပြုပါ။တဲ့
သားသီးသာရန်သူဖြစ်တာမဟုတ်ပါဘူး သားသီးတို့ရဲ့အ
ဖော်ဟာလဲ အဖော်မပို့သဘဲး သားသီးတို့အပေါ်မှာပြု
သင့်ပြုတိုက်တဲ့ ဝတ်တရားတွေပျက်ကွက်ပြီး ဝတ်ဘရား
ကြွေးတွေတင်နေမယ်ဆိုရင် အဲဒီအဖော် သားသီးတို့
ရဲ့ ရန်သူဖြစ်ပါသတဲ့ကွယ်။

၂။ အချုပ်အပ်ဖွှေဆိုင်လည်းပျော်ရွှေ့ရိုက်မှာ့
လင်ထယ်ထားမှုမှတ်သာဆင်စစ်ကုန်သူပြုပါ။တဲ့
သားသီးတို့ရဲ့ မွေးမိခင်ဟာလဲလင်သားအပေါ်သစ္စာဖောက်
သားသီးတို့မျက်နှာကိုမထောက်ဘဲ ပျော်ရွှေ့ရွှေ့မှတစ်ခုကို
ပြီးစားပေးပြီး လင်ထယ်ထားမယ်ဆိုရင်သားသီးတို့ရဲ့ ရန်-
သူဖြစ်သွားပါသတဲ့ကွယ်။

၃။ မေတ္တာဆောင်မယားလည်းအမှားအထွေး
အလွန်ပျော်မှတ်ကြစင်စစ်ကုန်သူပြုပါ။တဲ့ မိမိချုပ်

ဟန္တိတာရိတစ်(၁၁)

(၁၉) သီဆာန်နှစ်

ရတဲ့မယားဟာလဲ အလွန်လှပပြီး အများငေးလောက်
အောင် လှပလာရင်ကိုယ့်အတွက် ရန်သူဖြစ်သွားတော်
တာပါဘဲ၊ မယားအလှကြောင့် သူမယားလိုချင် သူလင်
လျှော့နဲ့ထိုးဆိုတဲ့စကားကို မယားအလှကိုတပ်မက်သူတွေ
ကြောင့်မယားအလှက မိမိရန်သူ ဘဝရောက်သွားတာ
ပါဘဲ။

၄။ ဂင်နှစ်၏ ြောသီးသားလည်းသုတေသနဗြားယညာ
ကင်မဲ့ပါမှာတ်ရာင်စစ်ကုန်သူပြုပါ။တဲ့----

ပညာမသင်ကြား ပညာမတတ်တဲ့ သားသမီးဟာလဲ မဲ့ဘဲ
ရဲ့ရန်သူဖြစ်သွားတယ်တဲ့။

တစ်ခါက အတွေးအခေါ်မရှိတဲ့ သားအဖနှစ်ယောက်
သစ်တုံးဖြတ်ပြီးထင်းပေါက်နေရာမှ အဖော် နှုံးမှာ
(ယင်ကောင်)လာနားလို့ အဖောက ယင်ကောင်ကို လက်နဲ့
ပုတ်ပြီး ရှုတ်လိုက်တဲ့ယင်ကောင်လို့ ပြောသတဲ့ သားက
ဒီတစ်ခါ လာနားရင် သားပုတ်ပေးမယ်လို့ ပြောတယ်တဲ့
လာလနားရော ထင်းခွဲရင်းထုတဲ့တင်းပုတ်နဲ့ အဖော်နှုံးကို
ထဲလိုက်တာ အဖော်ပေါ်လေရော ဒီနေရာမှာ သားက
အဖော်သေစေလိုတာလား? ယင်ကောင်ကိုသေစေလို့

ဟန္တိတာရိတစ်(၁၁)

(၂) သီရိဘဏ်လုပ်ခါ

(၁၁) ပန္တိတာရုဆရာတော်

တာလား?။

နှီ/ သီရိယျား။ ယင်ကောင်ကိုသေစေလိုတာပါအစ်ကိုကြီး
အစ်ကိုကြီး။ အခုံဘယ်သူသေသွားလဲ?။

နှီ/ သီရိယျားအဖေသေသွားတာပါအစ်ကိုကြီး။

အစ်ကိုကြီး။ ဒီနေရာမှာ ဒီတင်းပုတ်ကြီးနဲ့ ဉာဏ်ရင်
ယင်ကောင်မက အဖေပါသေသွားလိမ့်ပယ်လို့ ဒီသား
သိသလား?။

နှီ/ သီရိယျား မသိပါဘူးအစ်ကိုကြီး။

အစ်ကိုကြီး။ ဘာဖြစ်လို့မသိကာပါလိမ့်။

နှီ/ သီရိယျား။ ပညာမတတ်လိုပါအစ်ကိုကြီး။

အစ်ကိုကြီး။ အေးဒါကြောင့်ပညာမတတ်တဲ့သားသမီး
ဟာလဲ မိဘအဲရန်သူဖြစ်သွားပါသတဲ့ကွယ်။

အစ်ကိုကြီး။ ကိုယ့်နဲ့အနီးဆုံးဖြစ်ပြီး ကိုယ့်ကိုဒုက္ခအမြဲ
ပေးနေတဲ့ မြှင်ဘူး သိဘူးလဲအလွန်ခက်တဲ့ ရန်သူကြီးသုံး
ယောက်လဲ ရှိသေးတယ်ကွဲ့။

နှီ/ သီရိယျား။ အဲဒီရန်သူကြီးသုံးသောက်ကဲ ဘယ်သူတွေပါ
လဲ အစ်ကိုကြီး။

ပန္တိတာရုတစ်၃(၁)

အစ်ကိုကြီး။ အဲဒီရန်သူကြီးသုံးသောက်ကတော့ လောဘ၊
ဒေါသ၊မောဟ-ဆိုတဲ့ သုံးသောက်ပါပဲ သူတို့ကဘယ်
လောက်နီးသလဲဆိုရင် အစ်ကိုကြီးတို့ ညီညီမလေးတို့ရဲ့
ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးထဲက စိတ်ထဲမှာဖြစ်နေတာ မနီးဘူးလား
ဟော?။

နှီ/ သီရိယျား „ နီးပါတယ်အစ်ကိုကြီး။

အစ်ကိုကြီး။ „ မိမိစိတ်ထဲမှာ လောဘ၊ဒေါသ၊မောဟဖြစ်
နေတာကို သိတာနဲ့ မသိတာဘယ်ကများသလဲ?။

နှီ/ သီရိယျားမသိတာကများပါတယ်အစ်ကိုကြီး။

အစ်ကိုကြီး။ သိအောင်ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲဆိုရင် ဒို့ခုံ့ဘာ
ကိုယ်ကြီးကို အိမ်ကြီးတစ်လုံးလို သဘောထားလိုက်ပါ၊
အိမ်ကြီးမှာ တံခါးခြောက်ပေါက်ဖောက်လိုက်ပါ ကဲအိမ်
ဆောက်တံခါးပေါက်တွေ ဖောက်ပြီးပြီးလား?။

နှီ/ သီရိယျား။ ဖောက်ပြီးပါပြီ အစ်ကိုကြီး။

အစ်ကိုကြီး။ „ အဲဒီတံခါးတွေက မျက်စိုး၊ နား၊နှာ၊လျှာ၊
ကိုယ်စိတ်-တဲ့ ဘယ်နှုစ်ပေါက်ပါလိမ့်။

နှီ/ သီရိယျားခြောက်ပေါက်ပါ အစ်ကိုကြီး။

ပန္တိတာရုတစ်၄(၁)

(၂) ပရှိတာရုံခေါ်တော်

ဘတ်ဒါမြို့။ မျက်စီနဲ့မြင်စရာ၊ အဆင်နဲ့ဆုတိင်းဆုတိင်း၊ လိုချင်တာ၊ မျိန်းတီးတာ၊ မသိတာ၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ-ဆိုတဲ့ ရန်သူကြီးတွေ ဝင်မလာဘူးလား သူတို့က အဖော် အပေါင်းကြသာ၊ မစွဲရှိယ၊ မာန-စတဲ့ နောက်လိုက်နောက် ပါနီးသားဓားပြတွေနဲ့ ဝင်မလာဘူးလား?။

နီး/ နီးများ။ ဝင်လာပါတယ်အစ်ကိုကြီး။

ဘတ်ဒါမြို့။ " သူတို့က ရန်သူတွေလားမိတ်ဆွေတွေလား လိုသိအောင် ဘယ်သူကိုတဲ့ ခါးစောင့်ထားရမလဲ?။

နီး/ နီးများ။ " ကိုသတိနဲ့ ကိုပညာကို တဲ့ ခါးစောင့်ထားရပါမယ် အစ်ကိုကြီး။

ဘတ်ဒါမြို့။ " ဒီကိုသတိနဲ့ ကိုပညာကိုမိစုတို့အိမ်မှာ ကောမိအေးတို့အိမ်မှာကော အားလုံးအစ်ကိုကြီးတို့ ညီလေး/ ညီမလေးတို့ အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်းမှာ အစောင့်မထားသင့်ဘူးလား?။

နီး/ နီးများ။ " ထားသင့်ပါတယ်အစ်ကိုကြီး။

ဘတ်ဒါမြို့။ " ဒါဆိုညီမလေးမိအေး မေးတဲ့ မေးခွန်းလဲ ကျေနှင်းတဲ့ အဖြေကိုရလောက်ပါပြီ အားလုံးကျေနှင်းလက်

ပရှိတာရုံစဉ်(၁)

(၃) သီးသနားနှစ်ဦး

ခံနိုင်ပါရဲ့လား?။

နီး/ နီးများ။ ကျေနှင်းလက်ခံပါတယ်အစ်ကိုကြီး။

မောင်သုတေ " အစ်ကိုကြီး မိတ်ဆွေဆိုတဲ့နောမှာ မိတ် ဆွေအတုနဲ့ အစ်ခွဲခြားပြီး သိချင်ပါတယ် ညီလေးနဲ့ ကွဲကျွန်တဲ့ ညီ/ ညီမတွေ သိရအောင်ရှင်းပြပါအစ်းဦးကြီး။
ဘတ်ဒါမြို့။ " အောင်မာ မောင်သုတေကလဲမေးတတ်သား ပဲနေတော့သာ ကုတ်ကုတ်ကလေးနေတာ မေးတဲ့ မေးခွန်းကတော့အဆင့်မြင့်သားဘဲ။

ဒါလဲမေးသင့်တဲ့စကားပါကွယ် ညီလေး/ ညီမလေးတို့လူလောကမှာ လူပတ်ဝန်ကျင်မှာ ကျင်လည်ကြတဲ့ အခါမှာ မိတ်တုံး၊ မိတ်စစ်ဆိုတာသိထားသင့်တဲ့အရာ ပေါ့၊ ရန်သူအစ်ဟာကိုယ့်အကျိုးစီးပွားမဲ့ ကိုလို လုပ်လိုမ့် မယ်လိုသိဘို့ရာ လွယ်ကူပေမယ့်မိတ်ဆွေယောင်ဆောင်တဲ့ ရန်သူ မိတ်ဆွေတုကျတော့ အသိရသိပ်ခက်ပါတယ်။
ပထမဆုံးမိတ်ဆွေတုလေးယောက်ကို မှတ်လိုက်ပါကွယ် မိတ်ဆွေတုလေးယောက်ဆိုတာ-----။

၁။ အညအတ္ထာရ-မိတ်ဆွေတု-မြန်မာလိုတော့ယူသာ ယူတတ်သော မိတ်ဆွေအစ်မဟုတ်သည့်မိတ်ဆွေတု။

ပရှိတာရုံစဉ်(၁)

(၂၄) ပန္နိတာရူစာဓာတ်

၂။ ဝစီပရမ-မိတ်ဆွဲတု-မြန်မာလိုကော့ နှုတ်ကတော့
ကောင်း၊ လောက်တ်သာကောင်းပြီး လောက်သားကတ်
သား မိတ်ဆွဲအစ်မဟုတ်သည့်ခိုင်ဆွဲတု
၃။ အနုပါယဘာကီ-မိတ်ဆွဲတု-မြန်မာလိုကော့ အ-
ကြိုက်ကိုလိုက်၍ပြောဆိုတတ်သား မိတ်ဆွဲအစ်မဟုက်
သည့်ခိုင်ဆွဲတု။
၄။ အပါယသဟာယ-မိတ်ဆွဲတု-မြန်မာလိုကော့
ကိုယ်မှာပျက်စီးဘေးရန်တွေတွေ၊ ခါမှု အပေါင်းအဖော်
လာလုပ်တဲ့ မိတ်ဆွဲအစ်မဟုတ်သည့် မိတ်ဆွဲတု ရယ်လို
မိတ်ဆွဲတုလေးယောက် ရှိကြောင်းကို မြတ်စွာ
ဘုရားက သိဂါလသတိုးသားကို ဟောကြားထားတာနှိပါ
တယ်၊ အဲဒါလသိအောင် သိပြီးတဲ့ အခါခိုလိုမိတ်ဆွဲမျိုး
ကိုရှောင်ရအောင်မှတ်ထားလိုက်ပေါ့ကွယ်။
အောင်သာ ၁။ အစ်ကိုကြီး အဲဒီမိတ်ဆွဲတုလေးယောက်ရဲ့
အဂါတွေကိုပါသိချင်ပါတယ်ခင်ပျော်။
အောင်သာ ၂။ ဟောမောင်သုတကနာမည်နဲ့လိုက်အောင်
တယ်နောင်ပါလား ဟုတ်တာပေါ့ပြည့်စုံသွားအောင်အစ်
ကိုကြီးဖြေပေးပါမယ်၊ နားထောင်ကြနော် ဒိုက်မနေကြနဲ့။

ဟန္တိတာရူစာဓာတ်(၁၁)

(၂၅) သီတေသနပုဂ္ဂိုလ်

၂။ သီတေသနပုဂ္ဂိုလ် မင်္ဂလာကိုကြိုး။
အောင်သာ ၁။ အညာအွှေမိတ်ဆွဲတုရဲ့အဂါဟာလေးမျိုး
နှုန်းသတဲ့-----

- (က) ယူသာယူတတ်၏။
- (ခ) နည်းသောဥစ္စာကိုပေးခြင်းဖြင့် များသောဥစ္စာကို
အလိုကြို၏။
- (ဂ) မိမိဘေးဖြစ်မှ ထိုသူကိုစွဲကိုပြုလုပ်ပေးတတ်၏။
- (ဃ) အကျိုးစီးမွားရလိုသောပြောင့် ဆည်းကပ်၏။
တဲ့ အဲဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဟာ မိတ်ဆွဲလဲ ဘယ်ဖြစ်နိုင်မလဲ
အတုသာပြစ်နိုင်တာပေါ့ အဲဒီအဂါကိုလဲ နှုတ်တက်ရ
အောင် ဆောင်ပုဒ်ကလေးနဲ့ မှတ်လိုက်ပေါ့ကွယ် လိုက်
ဆိုကြ။
- အောင်။ လက်ချည်းလာ၍၊ ဥစ္စာအောင်သယ်၊ နည်းသုတေသန၊
များစွာလိုက်၊ ဘေးထိကောက်ခါ၊ ပြုလာတဲ့ဘို့၊ မိမိကျိုးစီး၊
မိုလာပေါင်ယူဉ်၊ လေးယောက်ကိုကား အညာအွှေဟာကတည်း
(ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓ)

၂။ ဝစီပရမမိတ်ဆွဲတုဆိုတာ-နှုတ်မျှဖြင့်သာလျှင် ပေး
တတ်သောမိတ်ဆွဲတုဆိုတာ-----

ဟန္တိတာရူစာဓာတ်(၁၁)

(၅) ပန္နီတာရုဆောင်

(က) လွန်ပြီးသောအကြောင်းအရာဖြင့် ချီးမြှောက်ခြင်း၊ အဲဒါလေးကို ညီ/ညီမတွန်းလည်အောင် ဆက်ပြောပါ မယ်လွန်ပြီးဆိုတာ အတိတ်ကာလကိုပြောတာပါ အတိတ် ကာလနဲ့ ဘယ်လို လောက်တ်လုပ်တာလဲဆိုတော့ ဒီနေ့ လာတဲ့ အညွှန်သည်ကို ဟာကွာမနေ့ကဆို အီမံမှာဟင်း ကောင်းတွေချက်ထားတာ ဒီနော့တော့ ဝပါရောင်းနဲ့ပစား သွားတော့လို လွန်ပြီးတဲ့အကြောင်းအရာနဲ့ ချီးမြှောက်တဲ့ မိတ်ဆွေတူကို ဆိုလိုပါတယ်။

(ခ) မဖြစ်သေးသောအကြောင်းအရာဖြင့် ချီးမြှောက်၏။ အဲဒါလဲ မဖြစ်သေးတဲ့အနာဂတ်ကာလ ဥပမာ-ရှေ့လ လောက်မှာ ကောက်စပါးပေါ်လိမ့်မယ ခင်ဗျားလာခဲ့ပါ ယူတော့ ဘာမှာကိုမရှိသေးပါဘူးဗျာလို မဖြစ်သေးသည့် အကြောင်းအရာဖြင့် ချီးမြှောက်တဲ့ မိတ်ဆွေတူကို ဆိုလို ပါတယ်။

(ဂ) အချီးနှီးလောက်တ်မှုဖြင့် ချီးမြှောက်၏။ ဒါလဲရှိနေ တာပါဘဲ၊ ဖို့ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အရပ်မြင့်တော့လည်းမြင့်လို ကြည့်ကောင်းလိုက်တာ နိမ့်တော့လည်း နိမ့်လို ကြည့် ကောင်းလိုက်တာ အသားဖြူတော့လည်း ဖြူလို ကြည့် ပုဂ္ဂိုဏ်တာရုတည်(၁)

(၆) သီအားကုန်

ကောင်းလိုက်တာနဲ့ အချီးနှီးကပ်မြှောက်နေတဲ့ မိတ်ဆွေ တူမျှုးကို ဆိုလိုပါတယ်ကျယ်။

(ယ) ဖြစ်ဆဲကိစ္စတို့၌ ပျက်စီးခြင်းကိုပြသ၏။တဲ့ ဥပမာ ကားလေးတစ်ခေါက်လောက်ကူပါဦးလိုတောင်းခံတဲ့အခါ “ကားကပျက်နေတယ်ပဲ”လို ဖြစ်ဆဲပစ္စုပွုန်ကိစ္စတို့၌ ပျက်စီးခြင်းကိုပြသတဲ့ မိတ်ဆွေစစ်မဟုတ်တဲ့ မိတ်ဆွေတူ ဖြစ်ပါသတဲ့ကျယ်။။ ဒါလဲဆောင်ပုံပိုကလေးနဲ့ မှတ်ထား လိုက်ပါဦး။

ဓာတ်။ ရုပြုစုစုပေါက်တစ်ထပ်နောက်နိုင်ဆည်းနှိမ်သူရှိဟု သေးရို့ဝဟန်ပစ္စုပွုန်မျှုံးနှုန်ပျက်ပြားကြုံလေးပါ။ ကားမှတ်သာသီဟမတည်။

(ညောင်ကန်ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓ)

၃။ အနုပါယဘာကီ-မိတ်ဆွေတဲ့-အဂါကလည်းလေးပါး ရှိပါတယ်။

(က) ထိုသူအားမကောင်းမှုကိုလည်းခွင့်ပြု၏။

(ခ) ထိုသူအားကောင်းမှုကိုလည်းခွင့်ပြု၏။

(ဂ) ထိုသူ၏မျက်မှာက်နှုံး ချီးမွမ်းစကားကိုဆို၏။

(ဃ) ထိုသူ၏မျက်ကွယ်နှုံးကဲ့ရဲ့စကားကိုဆို၏။ တဲ့

ဟန္တိတာရုတည်(၁)

(၂၀) ဝန္တိတာရုံးဆရာတော်

အဲဒီလေးပါးသောအကြောင်းတို့ဖြင့် အကြိုက်ကိုလိုက်၍
ပြောတတ်သော မိတ်ဆွေစစ်မဟုတ်သည့် မိတ်ဆွေတူကို
သိရပါတယ်ကျယ်၊ ဒါကိုလဲဆောင်ပုံစံကလေးနဲ့မှတ်
ထားလိုက်ပါတီ။

ဆောင်။ မကော်ဆုံးပြုဆောင်နှင့်လျှပ်ဆိုင်များ
ခုံပြုသည်ပုံပြုဆောင်နှင့်မျှမှတ်ခုံပြုဆောင်ကျယ်လျှပ်
ကဲခဲ့မြင်သည့်အေးအင်ပို့ယားဘာကိုတည်း

(ညာင်ကန် ဆရာတော် ဦးဓမ္မ)

၄။ အပါယသဟာယ-မိတ်ဆွေတဲ့-ပျက်စီးကြောင်း၌ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်သော မိတ်ဆွေတူဆိုတာ-----

(က) သေရည်သရက်သောက်ခြင်း၌ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်၏၊ တဲ့ ဒါတွေကသိပ်များတယ် ညီလေးတွေ သတိထား ညီမလေးတွေလည်းအတူတူပါဘဲလေ ကာဗြို့က ဘိယာဆိုင်သွားရအောင် ဘိယာဆိုင်တာ အရက်မှုမဟုက်ဘာ ဟိုနိုင်ငံခြားကားထဲက မင်းသမီးတွေတောင် သောက်နေတာဘဲလို့ ဘိယာဆိုင်သွားဖို့ ဘိယာသောက်ဖို့ ပေါ်လိုက်တဲ့ အဖော်တွေ အဲဒါတွေဟာ မိတ်ဆွေတူထဲမှာပါတယ်နော်။

ဟန္တိတာရုံးတစ်(၁)

(၂၁) သီးသနားလုပ်

(ခ)အခါမဲ့ ခရီးသွားခြင်း၌ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်၏၊ အိမ်ကလူကြီးတွေမသိအောင် သန်းခေါင်သန်းလွှဲ သွားကြရအောင်ဆိုရင် ဘယ်တော့မှုမြင်းတဲ့ အဖော်မြို့ဗြို့ပေါ်ကွယ်။

(ဂ) ပွဲလမ်းသဘင်ကြည့်ရှုခြင်း၌ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်၏၊ ပွဲသွားရအောင်ဟေ့ နိုက်ကလပ်သွားရအောင်ဟေ့ဆို ဘယ်တော့မြင်းတဲ့ မိတ်ဆွေမြို့ဗြို့ပေါ်ကွယ် ဒါလဲမိတ်ဆွေတူဘဲ။

(ဃ)လောင်းကားခြင်း၌ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်၏၊ တဲ့-ကဲဒါလ်ကြည့်ပါတီး ကေားပေးသွားကြဖို့ဆို ရွှေကပဲကစားကြဟေ့ ဆိုတော့လဲ နောင်ခဲ့လာနောင်ခဲ့ရွှေးပေါ်ကွာ ဆက်လုပ်တဲ့ ဆိုင်ကယ်သော့ ကားသော့တွေနဲ့ လူဂိုဏ်ထဲ အသိင်းအရိုင်း ပိုက်ဆံရှိအသိင်းအရိုင်းတွေများမှာလေ ဒ္ဓာနသို့ရှိတို့င်း ကော့သောင်းမြို့ကို ရောက်သွားစဉ်က ကော့သောင်းတစ်ဘက်ကမ်းမှာ သူငွေးကွန်းဆိုတာရှိတယ် အဲဒီသူငွေးကွန်းဆိုတ်ကမ်းမှာ ဒောမသဘောကြီးဗြို့ တစ်စင်းကပ်ထားတယ် လူလဲလူလိုက်တာ အထဲမှာလဲ အခန်းတွေနဲ့ နိမ်ခံအခန်းတွေအများကြီးပါတယ်တဲ့အဲဒါလောင်းကစား ရှုံးလို့ ( )နိုင်ငံက သူငွေးတစ်ယောက်ကပေါင်ထားခဲ့တာလို့ သိရပါတယ်ကျယ်အဲဒီသူငွေးရဲ့အပေါင်းအ

ဟန္တိတာရုံးတစ်(၁)

(၂၀) ပန္နိတာရိဆရာတော်

ဖော်တွေဟာ ယဉ်ပြောတဲ့ အပါယသဟာယမိတ်ဆွေတွေ
လို့ သတ်မှတ်ရှုံးပေါ့ကွယ်။

ဒါကိုလဲ ဆောင်ပုဒ်ကလေးနဲ့ မှတ်လိုက်ပါဉီး။
သောင်။ သောက်ထုတ်သောက်လျှော့နှင့်လေ့သွား
ရှာသော်ပျော်ရွက်တဲ့ တော်လေ့ရှုံးမှာပဲ
တက္ကထုတ်သည်လေးအင်အပါယသဟာတည်း
(ညောင်ကန် ဆရာတော် ဉီးဗုံး)
အန်ဂါဏ်။ ယဉ်ပြောတဲ့မိတ်ဆွေတွေဟာ မိတ်ဆွေတူလား?
မိတ်ဆွေစစ်လား?။

နှီး/ နီးယူး။ မိတ်ဆွေတူပါအစ်ကိုကြီး။

အန်ဂါဏ်။ ရှောင်ရမဲ့မိတ်ဆွေလား? ပေါင်းရမဲ့မိတ်ဆွေလား?။
နှီး/ နီးယူး။ ရှောင်ရမဲ့မိတ်ဆွေပါအစ်ကိုကြီး။
အန်ဂါဏ်။ အေးနှီးညီ/ညီမတွေကင်ယေးတော့ ဒီလို
မိတ်ဆွေမျိုးတွေ၊ ချင်မှတွေဘူးဦးမယ်တွေ၊ သော်လည်း
ဒီလိုခွဲခြားတတ်ချင်မှ ခွဲခြားတတ်မှာ အစ်ကိုကြီးတို့က
တော့အသက်လေးနည်းနည်းရလာပြီဆိုတော့ဘူးကြုံဘူး

ပန္နိတာရိတည်(၁၁)

(၃၁) သီဘာန်ဂုဏ်ပါ

ခဲ့ပါပြီ တွေကြုံတဲ့အတိုင်း သိလည်းသိခဲ့တယ် သိခဲ့လိုလဲ
အဲဒီလို မိတ်ဆွေတူမျိုးတွေကို ခပ်ဝေးဝေး ရှောင်ခဲ့ရဘူး
ပါတယ်ကွယ်။

နှီး-အောင်သုတော်။ ပေါင်းရမဲ့မိတ်ဆွေစစ်ကို ဆက်ပြောပါ
အစ်ကိုကြီး။

အန်ဂါဏ်။ အေးကွယ်ဆက်ပြောပါမယ်ညီလေးညီမလေး
တို့အားလုံးယဉ်လိုစိတ်ဝင်တစားမေးမြန်းတာစိတ်ဝင်တစား
နားထောင်တာတွေကို အစ်ကိုကြီးက ကျေးဇူးလည်းတင်
ပါတယ် ဂုဏ်လည်းယူပါတယ်။ ဒီလိုကွယ်-----
မိတ်ကောင်း နှုလုံးကောင်းရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ဆိုတာ
လေးယောက်ရှိပါတယ်တဲ့-----

(၁) ဥပကာရ-မိတ်ဆွေ-မြန်မာလိုတော့ ကျေးဇူးပြုတတ်
သော ကောင်းသောစိတ်နှုလုံးရှိသည့် မိတ်ဆွေလို့ဆိုပါ
တယ်။

(၂) သမာနသူခုခုကွာ - မိတ်ဆွေ-မြန်မာလိုတော့ ချမ်း
သာအတူ ဆင်းရဲလည်း အတူတူဖြစ်သော မိတ်နှုလုံးရှိ
သောစိတ်ဆွေစစ်လို့ဆိုလိုပါတယ်။

(၃) အစွာကွာယ်မိတ်ဆွေ-မြန်မာလိုတော့အကိုးစီးပွားကို
ပန္နိတာရိတည်(၁၁)

(၃၂) ပဏ္ဍာတာရုံဆောင်

ပြောကြားတတ်သော ကောင်းသောစိတ်နှလုံးရှိသည့်မိတ်
ဆွဲ စစ်လိုဆိုလိုပါတယ်။

(၄) အနုကမ္မက-မိတ်ဆွဲ-မြန်မာလိုတော့ အစဉ်သနား
တတ်သော ကောင်းသောစိတ်နှလုံးရှိသော မိတ်ဆွဲစစ်
လိုဆိုလိုပါတယ်။

နီ-မောင်ရှင်:ကိုယ့်၊ အစ်ကိုကြီး အဲဒါမိတ်ဆွဲစစ်တွေကို
မိတ်ဆွဲစစ်လိုသိနိုင်တဲ့ အကြောင်းတွေကိုလည်း ရှင်းပြ
ပါ့။

အကိုယ့်: ဒီတစ်ခါမောင်သူတ အိပ်ပျော်နေလား ဟေ့
မောင်ရှင်းကိုကိုက ထမေးတယ်။ ဟုတ်တာပေါ့ကျယ်
ပြည့်စုံအောင် ဆက်ပြောပေးပါမယ် ညီ/ညီမတွေသာ
အိပ်ငိုက်မသွားနဲ့နော်။

နီ/နီယာ့ " မငိုက်ပါဘူးအစ်ကိုကြီး နားထောင်လို
ကောင်းလို့။

အကိုယ့်: အေးကျေးလူးပါပဲကျယ်။ ဒီလိုကွဲ.....
၁။ဥပကာရ - မိတ်ဆွဲစစ်ဆိုတာ ကျေးလူးပြုတတ် သော
ကောင်းသောစိတ်နှလုံးရှိသည့် မိတ်ဆွဲစစ်ဆိုတာ--
(၅) မူးယစ်နေသောမိတ်ဆွဲကို စောင့်ရှာက်တတ်၏။
ပဏ္ဍာတာရုံတစ်ညွှန်(၁)

(၃၃) သီဇာန်နှစ်ပါ

(ခ) မူးယစ်မေ့လျော့နေသော မိတ်ဆွဲ၏ဥစ္စာပစ္စည်းကို
စောင့်ရှာက်တတ်၏။

(ဂ) ကြောက်ချုံနေသောမိတ်ဆွဲ၏ အားကိုးရာဖြစ်၏။

(ဃ) ပြုဘွဲ့ကိုစွဲဖြစ်ပေါ်လာက အကူးအညီတောင်းခံ
သည်ထက် နှစ်ဆတက်သောစည်းစိမ်အထောက်အပံ့ကို
ပေးတတ်၏။ တဲ့ ဒီအဂိုလေးပါးနဲ့ပြည့်စုံတဲ့ ကျေးလူးပြု
တတ်သောကောင်းသောစိတ်နှလုံးရှိသော မိတ်ဆွဲကို
မိတ်ဆွဲစစ်လို့ ခေါ်ပါသတဲ့ကျယ်။ဆောင်ပုံံကလေးနဲ့
မှတ်ထားလိုက်ပါ့။

အောင်။ မေ့လျော့စောင့်လာဥစ္စာစောင့်ရှာက်တေားရောက်
ကိုးဘွဲ့ယူပြုဘွဲ့ယူရှိကာနှစ်ဆုစ္စာအေးပေးလာသည့်စောင့်လျုပ်
ကာကာတည်း(ညောင်ကန် ဆရာတော်ဦးဗုံးဗုံး)

၂။သမာနသုခုံကွဲ - မိတ်ဆွဲ၊ ချမ်းသာအတူ ဆင်းခဲ့ အ
တူတူဖြစ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသည့် မိတ်ဆွဲ
စစ်စစ်ကား-----

(က) ထိုမိတ်ဆွဲအား လျှို့ဝှက်အပ်သည့် အမှုကိုစွဲကို
ပြောကြား၏။

(ခ) ထိုမိတ်ဆွဲ၏ လျှို့ဝှက်အပ်သည့်အမှုကိုစွဲကိုလျှို့ဝှက်
ပဏ္ဍာတာရုံတစ်ညွှန်(၁)

(၃၅) သီဆာန်နှင့်

ဒီအကြောင်းလေးပါးတို့ဖြင့် အကျိုးစီးပွားရုံးကြား
တတ်သော ကောင်းသောစိတ်နှုလုံးရှိသောမိတ်ဆွဲစစ်ကို
ပေါင်းရပါမယ်တဲ့ ဘွယ်။ ဒါကိုလဲဆောင်ပုံစံကလေးနဲ့မှတ်
ပါည်း။

အောင်။ မယောက်နှင့်တာဆက်နှင့်သတ္တုကြော်
ကောင်းဆကြောင်းကြားလုပ်နည်းရှာလမ်ပြု၍
လေးတကားမည်ကာထွေကွာယီတည်း။

(ဆောင်ကန်ဆရာတော် ဦးပုံ)

၄။ အနုကမ္မကမိတ်ဆွဲ-အစဉ်သနားတတ်သောကောင်း
သောစိတ်နှုလုံးရှိသော မိတ်ဆွဲစစ်ဆိုတာ-----

(က) ထိုမိတ်ဆွဲ၏ ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးခြင်းကိုမနှစ်သက်။

(ခ) ထိုမိတ်ဆွဲ၏ ဖြစ်ထွန်းတိုးတက်မှုကိုနှစ်သက်၏။

(ဂ) ထိုမိတ်ဆွဲအား ကဲ့ရဲ့စကား ပြောကြားသူကို ကန့်ကွက်တားမြစ်တတ်၏။

(ဃ) ထိုမိတ်ဆွဲအား ချီးမှမ်းစကား ပြောကြားသူကို
ထောက်ခံချီးမှမ်းတတ်၏။ တဲ့ ဒီလေးပါးသောအကြောင်း
တို့ဖြင့် အစဉ်သနားတတ်သော ကောင်းသောစိတ်နှုလုံး
ရှိသော မိတ်ဆွဲစစ်ကိုပေါင်းသင်းအပ်ပါသတဲ့ ဘွယ်။

ဟန္တိတာရုံစာတွေ(၁)

(၃၆) ဟန္တိတာရုံစာတွေ

ထား၏။

(ဂ) ကေးရန်ပေါ်လာလျှင်မစွမ်းပါ။

(ဃ) ထိုမိတ်ဆွဲအတွက် အသက်ကိုပင်သော်လည်းစွမ်း
လွှတ်၏။ တဲ့ အဲဒီအကိုင်းလေးပါးနဲ့ပြည့်စုစုတဲ့ မိတ်ဆွဲဟာ
ပေါင်းအပ်တဲ့မိတ်ဆွဲစစ်ပေါ့ကွယ်။ ဒါကိုလည်းဆောင်ကန်
ဆရာတော် ဦးပုံ-ရဲ့ဆောင်ပုံစံလေးနဲ့ မှတ်ထားလိုက်ပါ
ညီး။

အောင်။ လျှိုက်ထက်ကြားထတုလျှိုက်တွေလျှိုက်၍
ဘေးထွေမှုစွမ်းမတွန်တို့ပါသုသိသူလျှိုက်
ကိုယ့်သက်စွမ်းမြှောက်တို့လျှော့ထုက်ကား
မှုစောက်ခုမြှုပ်သာဆင်းတော်း။

(ဆောင်ကန်ဆရာတော် ဦးပုံ)

၃။ အထွေကွာယီမိတ်ဆွဲ-အကျိုးစီးပွားရုံးကြားတတ်
သောကောင်းသော စိတ်နှုလုံးရှိသည့် မိတ်ဆွဲစစ်ဆိုတာ
(က) မကောင်းမှုမှတ်းမြစ်တတ်၏။

(ခ) ကောင်းမှုနှစ်သက်ဝင်စေ၏။

(ဂ) မကြားဘူးသောတရားစကားကိုပြောကြားတတ်၏။

(ဃ) နတ်ပြည်ရောက်ကြောင်းခနီးကိုပြောကြားတတ်၏။ တဲ့

ဟန္တိတာရုံစာတွေ(၁)

(၃၆) ဟန္တိတာရုံဆရာတော်

ဒါကိုလဲ ဆောင်ပုဒ်ကလေးမှတ်ထားလိုက်ပါဉီး။
 အောင်။ ဉာဏ်ချုပ်မှုများမှာ မူးမှန်လိုပြော၊ များကျော်မြော
 ကျော်မြော မြောကြုံတော်တာမြောကြုံတော်မြောကြုံတော်
 မြောကြုံသုတေသနဗုဏ်ကျော်အနကမှာကြည်။
 (ညောင်ကန်ဆရာတော် ဉီးဗုံး)
 ကဲခိုလောက်ဆိုရင်ညီမောင်သုတတ္ထု ညီမောင်နှီးဗုံးကို
 တို့နဲ့ အားလုံးညီလေး / ညီမလေးတွေ ရွှေ့ငါးသင့်တဲ့မိတ်
 ဆွေတဲ့ ပေါင်းသင့်တဲ့မိတ်ဆွေစစ်တွေကို ခွဲခြားရင်ဖန်သိ
 ရှိနိုင်လောက်ပါပြီကွယ်၊ ရွှေ့ငါးသင့်တဲ့ရန်သူ ဖို့ကို
 တွေကိုရွှေ့ငါးပြီး ပေါင်းသင့်တဲ့မိတ်ဆွေစစ်တွေနဲ့ ပေါင်းပြီး
 လောကြီးများကြောင်း သာသနာ ကြီးများကြောင်းတွေ
 ဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့ အနာဂတ် သားကောင်းရတနာတွေ
 သမီးကောင်းရတနာတွေ ဖြစ်ကြပါစောယ်။
 သီ/ သီမျက်ဗျား။ အစ်ကိုကြီးပြောသလိုဖြစ်အောင် ကြီးစားပါ
 မယ်အစ်ကိုကြီး။
 သီမီး-၏။ အစ်ကိုကြီး ဘုရားဂုဏ်၊ တရားဂုဏ်၊ သံယာ-
 ဂုဏ်တော်တွေကိုအန်ကိုနဲ့တကွာသီချင်ပါတယ်အစ်ကိုကြီး။
 အော်ကြီး။ အေးကွယ်ဒီဂုဏ်တော်တွေကို ဖို့ပူးဘာသာ

ဟန္တိတာရုံစာတွေ(၁၁)

(၃၇) သီအကိုယ့်ပုံး

တိုင်း ရလဲရသင့်တယ် သိလဲသိသင့်တယ် ဆောင်လဲထား
 သင့်တယ် အမြဲဘုရားနှိမ်းသင့်တာပေါ့-----

ကုတိပါ သော ဘဂဝါ (၁)အရဟံ(၂)သမ္မာသမ္မာဒ္ဓိ
 (၃)ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္မာန္တာ (၄) သူဂတော (၅) လောကရိုး
 (၆)အနတ္ထရောပုရိသဒမ္မာသာရထိ(၇)သတ္တာဒေဝမန္မသာ
 နဲ့ (၈) ပုံးဒ္ဓိ (၉) ဘဂဝါ။ ဒါကဘုရားဂုဏ်တော်ကိုးပါးပါ
 အန်ကိုမှတ်လိုက်ပါဉီး။

၁။ အခုပ်တုလောက်သော်။ သောဘဂဝါ။ သမ္မာလေးဆင့်ခိုင်
 လုံးရင့်ကားပွင့်လာခေါင်ဖူး၊ ထိုအောင်တော်မူမြတ်စွာဘုရား
 သည်။ ကုတိပါ ကြိုသို့ကိုလေသာတို့မှ ကင်းတော်မူခြင်း၊
 ကိုလေသာရန်သူတို့ကိုပယ်သတ်တော်မူခြင်း၊ သံသာရာစက်၏
 အကန့်ထောက်တို့ကို ဖျက်ဆီးတော်မူခြင်း၊ ပူးလော်အထူး
 နှင့်တကွာ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို ခံယူတော်မူထိုက်ခြင်း၊ မ-
 ကောင်းမှုကိုပြုလုပ်ရနှင့် ဆိတ်ကွယ်ရာမရှိခြင်း-ဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ “အရဟံ” ဟူသောဂုဏ်
 တော်မြတ်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။

၂။ သမ္မာသမ္မာရုံးတုလောက်သော်။ သောဘဂဝါထိုမြတ်စွာဘု-
 ရားသည်။ ကုတိပါကြိုသို့သယမ္မားဉာဏ်တော်မြတ်ဖြင့် မိမိ

ဟန္တိတာရုံစာတွေ(၁၁)

(၃၀) ပရ္မိတာရိစာတော်

အလိုလို ကိုယ်တိုင်သာလျှင် ကြွင်းမဲ့သုံး အလုံးစုံ
သော ဥပုံခံတရားဟူသမျှတိုကို ကောင်းစွာမဖောက်မ
ပြန် အမှန်ထိုးထွင်း အလင်းထင်ပေါ် သိတော်မူသောအ
ကြောင်းကြောင့်လည်း။သမှာသမျှနွှေ့ "သမှာသမျှခွဲ"ဟု
သောဂုဏ်တော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေါ်။

၃။ ပိဋကဓရဏာသရွှေ့စွဲလောက်။ သောဘဝါထိမြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ကုတိပိုကြုံသို့ပို့ပို့ရှစ်ပါးစရကာ
တရားတစ်ဆယ့်ငါးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အ
ကြောင်းကြောင့်လည်း။ ပို့ပို့စရကာသမျှနွေ့ "ပို့ပို့စရကာ
သမ္မတ"ဟု သောဂုဏ်တော်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူပါပေါ်။

၄။ အုပ္ပရာစွဲလောက်။ သောဘဝါ ထိမြတ်စွဲလောက်။
သည်။ကုတိပိုကြုံသို့ပြုကပ်မူကင်းသန့်ရှင်းလှစွာ ကြွား
တော်မူခြင်း၊ ကောင်းသောနို့ပို့သို့ ဦးတည်၍ ကြွား
တော်မူခြင်း၊ အစွန်းတရားနှစ်ပါးမှုကင်းလျှက်အမှန်လမ်း
ဖြင့် ကြွားတော်မူခြင်း၊ သင့်တင့်လျောက် ပတ်ကောင်း
မြတ်သော စကားတော်ကိုသာ မြှက်ဆိုတော်မူခြင်း ဟု
သောအကြောင်းကြောင့်လည်း။သုဂ္ဂတော် "သုဂ္ဂတ်"ဟု
သော ဂုဏ်တော်မြတ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေါ်။

ပရ္မိတာရိစာတော်(၁)

(၃၂) သီဘာဗိုလ်ချုပ်

၅။ ပလောတော်ကြွေးလောက်။ သောဘဝါထိမြတ်စွာဘု
ရားသည်။ကုတိပိုကြုံသို့လောက၊ သီဘာဗိုလ်ချုပ်၊
ဉာဏ်သလောက-တည်းဟုသော လောကသုံးပါးတိုကို
ငှုံး လောက၏သဘာဝ လောက၏ဖြစ်ကြောင်းတရား
လောက၏ချုပ်ပြုမှုမှုနှင့် လောက၏ချုပ်ရာနို့ပို့
ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်းကိုင်း၊ အကြွင်းမရှိ သို့
တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။လောကဝါဒါ။
"လောကဝါဒါ"ဟုသောဂုဏ်တော်မြတ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူ
ပါပေါ်။

၆။ အနှစ်အရာစွဲအနွောက်တော်ကြွေးလောက်။ သောဘဝါ
ထိမြတ်စွာဘုရားသည်။ကုတိပိုကြုံသို့သီလုပ်ကုလား၊ သမာဓိ
ဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်၊ ပိမ့်လျှို့ဂုဏ်၊ ပိမ့်လျှို့ဘုရားသီနဂုဏ်တို့ဖြင့်
မိမိထက်သာလွှန်သူ တစ်စုံတစ်ဖောက်မျှမရှိခြင်း၊ မယဉ်
ကျေးသေးသောလူ၊ နတ်၊ ပြဟွာ၊ သတ္တဝါတိုကို ယဉ်ကျေး
လိမ္မာအောင် ဆုံးမတော်မူနိုင်ခြင်း၊ ယင်းသို့ဆုံးမရှုံး အ^၁
တူမရှိ၊ အောင်မြင်တော်မူခြင်း ဟုသောအကြောင်းကြောင့်
လည်း။အနှစ်ရာပုရိသာမွှေသာရထိ၊ "အနှစ်ရောပုရိသာ
မွှေသာရထိ"ဟုသောဂုဏ်တော်မြတ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါ

ပရ္မိတာရိစာတော်(၁)

(၄၀) ပန္တနိတာရုစွဲများ

ပေါ်။

၃။ သတ္တာအဝေးနှင့်သာဝါနှင့်အသာဆုံး။ သောဘဝါထိမြတ်စွာ ဘုရားသည်။ ကုတိပိုကြုံသိပြုဟွာနှစ်လူ သုံးဘုံသူတို့အား ပစ္စဗွန်သံသရနှစ်ဖြာအကျိုး ဖွံ့ဖြိုးခေါ်ခြင်းငါး သင့်တင့် လျှောက်ပတ်ကောင်းမြတ်သော အဆုံးအမကို ပေးတော် မူတတ်ခြင်း၊ ဘဝကန္တာရခနီးခဲမှုသတ္တာဝါတို့ကိုထုတ်ဆောင် ကယ်တင်တော်မူတတ်ခြင်း ဟူသောအကြောင်းကြောင့် လည်း သတ္တာအေးမန်သာနဲ့ “သတ္တာအေးမန်သာနဲ့” ဟူ သောဂုဏ်တော်မြတ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ်။

၄။ ဇူးဝါနှင့်အသာဆုံး။ သောဘဂဝါထိမြတ်စွာဘုရားသည်။ ကုတိပိုကြုံသွံသွားပါး မြတ်တရားကို ထင်ရှားပိုင် ပိုင် ကိုယ်တော်တိုင်လည်း သိတော်မူခြင်း၊ သူတစ်ပါးတို့ ကိုလည်း မိမိနည်းတူ သိခေါ်ခြင်းငါး ဟောကြေားပြသ ဆုံး မတော်မူခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ပုံဖွံ့ဖြိုး “ပုံဖွံ့ဖြိုး” ဟူသောဂုဏ်တော်မြတ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ်။

၅။ ဘဝရီဂုဏ်အသာဆုံး။ သောဘဝါထိမြတ်စွာဘုရားသည်။ ကုတိပိုကြုံသွံအလေးပြုအပ်ခြင်း၊ မာရ်ငါးပါးကို ဖျက်ဆီး အောင်မြင်ပြီးဖြစ်ခြင်း ကဲသုရိယ၊ ဓမ္မ၊ ယသ၊ သီရိ၊ ကာမ၊

ဟန္တတာရုစွဲတစ်၍(၁)

(၄၁) သီအာရိပုံး

ပယ္တတ္တတ္တာ ဟူနဲ့တော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူခြင်း စသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ “ဘဂဝါ” ဂုဏ်တော်မြတ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ်။

တရားဂုဏ်တော် ခြောက်ပါးကိုလည်း ပါဉိရောအ နက်ပါမှတ်လိုက်ပါပြီး။

- (၁) သွာက္ခာတော် ဘဂဝါတာ ဓမ္မား။
- (၂) သနိုဒ္ဓကော်။ (၃) အကာလိုကော်။
- (၄) အဟံပသိုကော်။ (၅) သုပနေယိုကော်။
- (၆) ပစ္စဗွဲ့ဝေဒိတ္ထာ ဝိယျား။

(၇) သွာက္ခာတော် ဘဂဝါတာ ဓမ္မား။ ဘဂဝါတာ၊ ကိုဂုဏ်လူဆွဲ အစိန္တသည်။ ဓမ္မားမဂ်လေးတန် ဖိုလ် လေးတန် နိုးစွာန်ပရိယတ် ဆယ်ပါးသောတရားတော်မြတ် ကို။ သွာက္ခာတော်အကိုခုန်ဖြာ စုံညီညာဖြင့် ကောင်းစွာဟောကြားတော်မူသောကြောင့် (တရားတော်သည်) “သွာက္ခာတရာ်” နှင့် ပြည့်စုံပါပေ်။

(၈) သနိုဒ္ဓကာဂုဏ်အသာဆုံး။ ဘဂဝါတာ၊ သယမ္မားထွက်ထား မြတ်စွာဘုရား၏ ဓမ္မားမဂ်ဖိုလ်နိုးစွာန် ကိုးတန်သောတရားတော်သည်။ သနိုဒ္ဓကော်ကျင့်ကြုံကြသူ နတ်လူပြုဟွာ

ဟန္တတာရုစွဲတစ်၍(၁)

(၄) သီဆာနိုင်မြို့

- (၁) ပရှိတာရုံဆရာတော်
သတ္တဝါတို့ ကောင်းစွာကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သောကြောင့် "သန္တိုင်ကရှုက်"နှင့်လည်းပြည့်စုံပါပေ၏။
- (၂)အထာလီတရုဏ်မောင်။ ဘဂဝတော့ဘူးပရမေ
သုံးလူဆွဲ၏။ဓမ္မာအမြတ်တရားမဂ်လေးပါးသည်။အကာ
လီကော့အခါမလပ် ကြားမပြတ်ဘဲ ဆက်စပ်ချက်ချင်း
ဖိုလ်ကျိုးနှင့်ဗျား၍ လက်ငင်းအကျိုးရသောကြောင့် "အကာ
လီက"အကာလီကရှုက်နှင့်လည်းပြည့်စုံပါပေ၏။
- (၃)ဝတီဝသမီတရုဏ်မောင်။ ဘဂဝတော့သနင်းမြတ်စွာ
ထိုဆရာ၏။ဓမ္မာနိုင်းဖိုလ်မဂ်ကိုးချက်ထွေပြား လော
ကုစွဲရာတရားသည်။ဓဟိပသမီကော့လာပါ၊ရှုံးပါ၊ကျင့်ကြုံ
ပါဟု မပါပါအောင်ခေါ်ဆောင်ပြည့်နဲ့ တိုက်တွန်းခြင်းငါး
ထိုက်သောကြောင့် "ဓဟိပသမီကရှုက်"နှင့်လည်းပြည့်စုံ
တော်မူပါပေ၏။
- (၄)အြေဝနယျှောရုဏ်မောင်။ ဘဂဝတော့ကျွော်စုံဝေါး
မြတ်ပွဲ၏။ဓမ္မာဟောမိခွင့်၍ သိမြင်ဖော်ကျွေးလောကုစွဲရာ
တရားထူးသည်။အြေဝနယျှောကော့ အာရုံထင်၍ ဆင်ခြင်ဗျား
များ စွဲမှတ်ဆောင်ထားထိုက်သောကြောင့် "အြေဝနယျှောက
ရှုက်"နှင့်လည်းပြည့်စုံပါပေ၏။

ဟန္တိတာရုံစာတည်(၁၁)

- (၅)မရွှေ့ခွဲ့ဝေဒီတရုဏ်မောင်။ ဘဂဝတော့
နေတန္တန်းသို့ ရွှေဘုန်းကြီးမား မြတ်စွာဘူး၏။ဓမ္မာကို
လေသာမာရ် ကိုယ်တွင်းရန်ကို ပယ်လှန်ပိုင်းဖြတ် မဂ်ဖိုလ်
နိုင်းတရားမြတ်သည်။ရိဉာဏ်ပညာရှင်လူအပေါင်း
သူတော်ကောင်းတို့သည်။ပစ္စတဲ့ကိုယ်စိကို၍။ဝေဒီတွော
သိအပ်၊ရှုံးအပ်၊ခံစားအပ်သည်ဖြစ်၍။"ပစ္စတဲ့ ဝေဒီတွော
.ရိဉာဏ်ရှုက်"နှင့်လည်းပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။ သုယူ
ရှုံးတော်ကိုးပါးကိုပါ၌ရောအနက်ပါမှတ်လိုက်ပါအုံး။
- (၆)သုပ္ပါနိုင်ပန္း ဘဂဝတော့ သာဝကသံယော(၂)ဥဇ္ဈိုင်း
ပန္း ဘဂဝတော့ သာဝကသံယော(၃)ညယပ္ပါနိုင်ပန္း ဘဂ
ဝတော့ သာဝကသံယော(၄)သာမိစိပ္ပါနိုင်ပန္း ဘဂ
ဝတော့ သာဝကသံယော ယခိုး စတ္တာရို ပုရိသယုလိုဂိန်
အငွေပုရိသပုဂ္ဂလာ ဒေသ ဘဂဝတော့ သာဝကသံယော။
- (၇)အာဟုနေယျာ(၆) ပါဟုနေယျာ(၇) အကိုကေယျာ
(၈)အခွဲလီကရုဏ်ယျာ(၉)အနှစ်ရုံး ပုညကွေတဲ့ လော-
ကသာ။
- (၉)ဘဂဝတော့မြတ်စွာဘူး၏။သာဝကသံယောတ
ပည့်သား သာဝကသံယာတော်မြတ်သည်။သုပ္ပါနိုင်ပန္း
ဟန္တိတာရုံစာတည်(၁၁)

(၄၄) ပဏ္ဍာနိတာရုံဆရာတော်

နိုင်းရောက်ကြောင်း ကောင်းမြတ်သော အကျင့်ကို
ကောင်းစွာကျင့်တော်မူတတ်ပါပေ၏။

(၂) ဥလွှာနိုင်ပန္တာမလျှို့မပဋိပိုင်း အကျင့်မှန်ကို ပြောင့်မှန်
စွာ ကျင့်တော်မူပါပေ၏။

(၃) ဥယျာဉ်ပန္တာနိုင်းထုတ်ခြောက် မျက်မှားက်ပြု
ရေး အလေးပေးကာ ကျင့်တော်မူပါပေ၏။

(၄) သာမီစိပိုင်းပန္တာပေါ်နိုင်ခဲ့ခက် နည်းကျင့်နက်ကို
ငလေးနက်ရှိသော ကျင့်တော်မူပါပေ၏။ ယခိုင်စွာဘုရား၊ ပုဂ္ဂို
သယုဂ္ဂနီမဟနိုလ်ရဆဲ အကြောင်လေးစုတဲ့တို့သည်။ အငွေပုဂ္ဂို
သပုဂ္ဂလာ၊ သချာချင့်ထောက် ရှစ်ထောက်တို့သည်။
ဟောနှိပ်ဖြစ်ကြပါပေကုန်၏။ ဘဂဝတော်၊ ဘုန်ပန်းမရွှေ၊
သောင်းလုံးကြားသည့် နတ်လူများထွက်ဘုရားမြတ်၏။
သ+ဒသာ သာဝကသံယော၊ ဤတပည့်သား သံယာ
တော်သည်။

(၅) အာဟုနေယျာတကူးတက ဝေးမှဆောင်ယူပူဇော်
ခြင်းကို ခံယူတော်မူထိုက်ပေ၏။

(၆) ပါဟုနေယျာအည့်ထူးစောင်ထူး ရည်စူးစီမံ လှူရန်
ဟူသမျှ ခံထိုက်လုပါပေ၏။

ပဏ္ဍာနိတာရုံ(၁)

(၄၅) သီဆာန်ဂုဏ်

(၁) ဒက္ခိကေယျာထွက်ထွက်မြတ်မြတ် သတ်မှတ်ရည်
စူး အလျှော်ထူးကိုခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏။

(၂) အခွဲလီကရကီယော၊ လက်အုပ်ချို့မီး ရှိခိုးခြင်းကို
လည်း ခံထိုက်ပါပေ၏။

(၃) လောကသာပြဟာနတ်လူ ကမ္မာသူ၊ ကမ္မာသား
သတ္တဝါများ၏။ အနုတ္တရံးအတူမရှိ အတူမရှိ အကောင်း
ဆုံးဖြစ်သေားပုညကွေတ္တာကောင်းမူတည်းဟူသောမျိုးစွဲ ကို
ထိုက်ပြီး ကြောချာရာ လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ်လည်းဖြစ်
တော်မူပါပေ၏။

သီဇာတ်၊ အစ်ကိုပြီး လယ်တီဆရာတော်ဘုရားပြီး၊
ခုနှစ်နောက်ဘုရားရှိခိုးကိုလဲ ညီလေးတို့ကျက်မှတ်ထားချင်
ပါတယ်ခင်ပျော်။

အစ်ကိုပြီး၊ အေး တော်လိုက်တာကွာ ကျန်တဲ့ညီ/ ညီမတွေ
ကော မကျက်ချင်ဘူးလားဟေ့?။

သီ၊ သီယား၊ ကျက်ချင်ပါတယ် အစ်ကိုပြီး။

အစ်ကိုပြီး၊ အေးဒါဆိုရင် ဆက်ရေးလိုက်ပါ-----

ပဏ္ဍာနိတာရုံ(၁)

(၄၆) ပဋိတာရုပ်ပေါ်

ကျေးဇူးတော်ရှင်လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
ဘန်စွဲ၊ ဘုရားရှိခိုးနှင့် ဆုတောင်းအမျှဝေ

ကြာသပတေးနွဲ-ပဋိသန္တယူ

၁။ သုံးလူရှင်ပင်ကျွန်းထိပ်တင်သောင်းခွင့်စကြာဝှေ့၊
နတ်ပြဟာတို့၊ ညီညာရုံးစွဲ၊ တောင်းပန်မှုကြာင့်၊ ရတုနိုင်း၊
ခြန်းခွန်း၊ စိုးသည်၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ ကြောက်မင်းနော်ဝှယ်၊ ချမ်းမြေ၊
ကြည့်ဖြူ၊ သန္တယူသည်၊ နတ်လူပြို့မြို့ကိန်းပါကို။

သောကြာနွဲ-ဖွားမြင်

၂။ သန္တယူခါဆယ်လကြာသော်၊ မဟာသက္ကရာဇ်၊
ခြောက်ဆယ့်ရှစ်ကြံ့ကဆုန်လပြည့်၊ သောကြာနော်ဝှယ်၊ ချမ်း
မြေ၊ စုံညီးလူမို့နှင့်၊ မဟိုလိုက်ဆူဖွားတော်မှုသည်၊ နတ်လူ
အောင်မြို့၊ လမ်းပါကို။

တန်လှာနွဲ-တောထွက်

၃။ ဖွားမြင်မြောက်သော်၊ ဆယ့်ခြောက်နှစ်ချယ်ပျို့နှန်း
၌၊ သုံးသွယ်ရွှေနှုန်း၊ သိမ်းမြှင့်းပြီးလစ်၊ ဆယ့်သုံးနှစ်လျှင်၊ ဘုံး
သံ့သွေ့ထူး၊ စံတော်မှု၍၊ ခွေယ်မှုနှုန်းမြှုံးနှစ်ဆယ့်ကိုးဝယ်၊ လေး
မျိုးနှုန်း၊ နတ်ပြဟိတ်ကြာင့်၊ ရွှေစိတ်ဖြင်းပြို့၊ သံ့ဝော့ကာ၊
ဝါဆိုလပြည့်ကျားမင်းနော်ဝှယ်၊ ချမ်းရှုံးတော်ရှိပို့သည်။

ပဏ္ဍာတာရုပ်စာတော်(၁၁)

(၄၇) သီအာန်ရုပ်ပေါ်

စုံမြိုင်ပင်ရိပ်-ခမ်းမှုဗုကို။

ဓမ္မဟူးနွဲ-ဘုရားဖြစ်

၄။ တော်ရိပ်မြိုင်ပေါ်၊ ခြောက်နှစ်ဖျော်၍၊ ခါတော် တစ်
ဗုံးပွဲနှင့်ချိန်ကြံ့ကဆုန်လပြည့်၊ ဆင်မင်းနော်ဝှယ်၊ မြှုံးပရမေး
ပလှင်ပွဲထက်၊ ရွှေညာင်တော်ကြီး၊ ပိတာန်ထိုးနှင့်၊ မြှုံး
ကြည့်ဖြူ၍၊ နေတော်မှုလျှောက်၊ ရန်းမြှုံးမြော်ခပင်း၊ အမိုက်သင်းကို၊
အလျှင်းပယ်ဖျောက်၊ အလင်းပေါက်ကာထွန်းတောက်ဘုံး
တော်၊ သောင်းလုံးကျော်သည်၊ သုံးဖော်လူတို့ ပြို့ပါကို။

ဝန်နွဲ-ဓမ္မစကြာတရားဟော

၅။ ဘုရားဖြစ်ခါမိုဂါသို့စကြာရွှေဖွား၊ ဖြန့်ချိသွား၍၊ ဝါး
ပါးဝို့၊ စုံအညီနှင့်၊ မဟိုတစ်သောင်း၊ တိုက်အပေါင်းမှု၊ ခ
ညာင်းကပ်လာ၊ နတ်ပြဟာအား၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ စနေနော်ဝှယ်
ကြော်ကြော်လျှောက်၊ ဓမ္မစကြာကိုမိန့်မြှုံးတွေပြား၊ ဟောဖော်
ကြားသည်၊ တရားနတ်စည် ၉၇းတယ်ကို။

အရှိနွဲ-ပရိနိဒွာန်း

၆။ တရားနတ်စည်၊ ဆော်၍၍မှုံးလည်ကာ၊ သုံးမည်ဘုံးသို့က်၊
တစ်သောင်းတိုက်ဝယ်ကျွတ်ထိုက်သည့်သူ့နတ်လူပြဟာသတ္တာ
ဝါကို၊ ခေမာသောင်သို့ဖောင်ကူးတို့ဖြင့်၊ ဆောင်ပို့ပြီးခါဝါလေး

ဟူးတာရုပ်စာတော်(၁၁)

(၄၀) ဟန္တိတာရုံဆရာတော်

ဆယငါးသက်ကားရှစ်ဆယ်ဖုံးပြည့်ကြွယ်ကရာဇ်းဆယ့်
ရှစ်သက္ကရာဇ်ဝယ်နှင့်မလျှာတိုင်း၊ ခံနှင့်းမယုတ်ကုသိန္ဒာ
ရုံအင်ကြိုင်းခုံးကဆုန်လပြည့်အာရုံနှေ့ဝယ်ချမ်းမြေ့နှီး
ခံတော်မူသည်၊ ဝန်းဆူသောင်းလုံးကျော်တယ်ကို။

တန်းနှေ့နှေ့-တော်တော်လောင်

(၂) နို့အံပြီး၊ ရှုံးမအီသာ၊ သိဂုံးရွှေလျှော်းအလောင်းတော်
ကိုထိုးရော်ကဆုန်လဆုတ်ကြံ့၍၊ ဂြို့နှေ့ဝယ်ခုံးငွေ့မနော်
တော်တော်လျှင်၊ ရှင်တော်ဘုံးကိုစိုးမြှေ့နှေ့ချက်ဖြင့်၊ လျှော်
တက်ကော်ရော်မီးပူးလော်သည်၊ မွေ့တော်ရှစ်ဝါတ်ကြိုင်း
တယ်ကို။

ဆုတောင်း

၈။ ထိုခုံးနှေ့သားချမ်းမြေ့ကို၊ ဆွဲ့ကြည်ဖြူ့၍၊ အာ
ရုံယူလျက်သုံးလူတိုးထက်၊ မြတ်ထက်မြတ်သားကိုတော်များ
ကိုသုံးပါးမွန်စွာ၊ ဝန်နာနှင့်သွှေ့ဖြူ့ဖြူ့၊ ကျွန်းရှိခိုးသည်၊ ကောင်း
ကိုးခပ်သိမ်းကြွယ်စေသော်ပါ။

အဆုံးဘဝါတိုင်ပြန်ကလဲ၊ ပညာအရာ၊ သီခြားနှင့်ကြော်
ကျော်ကြား၊ လူအများကို၊ တရားစည်ကြီး၊ မြိုမြိုမြို့တီး၍၊ မီး
ဆယ့်တစ်တန်းဖြင့်းရာမှုန်သည်၊ နို့အင်ဖြူ့၊ ရောက်
စေသော်ပါ။

ဟန္တိတာရုံစာတွေ(၁၁)

(၄၁) သီဘဘ်းနှုံး

ဘုရားရှစ်ခိုးနှင့် ဆုတောင်းအမျှ၏
သုံးလူထွေတော်ထားမြတ်တရားနှင့်၊ ရှစ်ပါးသံယာရတ
နာကို၊ သွှေ့ဖို့ကိုး၊ လက်ခုံး၍၊ ရှိခိုးပါရအုပ်ပုံညာကြောင့်၊
ဒို့မျက်မြင်၊ ဘဝတွင်လည်းကောင်း၊ ရင်းရင်းအန္တရာယ်၊ ကောင်း
ကိုးကြွယ်လျက်၊ ဆယ်ဖြာအညီပါရမိနှင့်၊ ဆယ်လီပုံညာမြတ်
မွေ့လည်း၊ နို့ချိုင်ဖြူ့ဗြို့၊ နေ့စဉ်တိုးသည်၊ သက်ခိုင်းကြာမြင့်၊
ရှည်စေသော်။

ဘဝတစ်ဖန်၊ ဖြစ်တုံးပြန်လည်း၊ လေးတန်အပါယ်၊ ရှစ်သွယ်
ရပ်ပြစ်၊ ကောင်းတုံးလစ်၍၊ ရှင်ချစ်များစွာ၊ သာသနာလျှင်၊
ရောင်ဝါထိန်ဝင်းလင်းရာတမူလူလူကောင်းနတ်ကောင်း၊ ဘ
ဝကောင်း၍၊ ညုတ်ညောင်းသန္တာတို့တော်နေ၍၊ ဆွဲလယ်
မြို့ဗြို့လယ်၊ တန်ခိုးကြွယ်သည်၊ လနှင့်ပါစေသော်။

အသီအလီများဘုံးပညာနှင့်၊ သွှေ့ဖို့သံလာသုတေပြည့်
ဖြူ့ဗြို့၊ ဂုဏ်တန်ခိုးလည်း၊ အမျိုးလေးဖော်သီတင်းကျော်လျက်၊
သူတော်တို့ထုံး၊ ကျွန်းသုံးတရား၊ အများမလိုက်စရိုက်စင်ဖြူ့။
အလူဗြို့ရေစက်၊ လက်နှင့်မကွာ၊ ရှစ်ဖြာ့ဗုပ်သံ၊ မယုတ်ကြီးတား၊
လေးပါးပြောစို့ရှိနှေ့နှေ့နှေ့တို့သည်၊ ကုသိလ်ကိုယ်လုံး ထုံးစေ
သော်။

ဟန္တိတာရုံစာတွေ(၁၁)

(၅၀) တန္ထိတာရုံးရောင်း

ပတ္တမြားပလ္လင်၊ ကန့်ကော်ပင်ဝယ်၊ ဝါးအင်မာရှစ်၊
အောင်ပွဲလှစ်၍၊ ခေတ်ကတိလုံးသိမ်းသူနဲ့လျှက်၊ ရွှေဘုန်း
စိုက်ထူးပွင့်တော်မူသား၊ သုံးလူသင်၊ မိတေးရှင်ကို၊ မျက်မြင်
ဖူး၍၊ အထူးကြည်ညီးဘုန်း၊ ရိပ်ခို့သည်၊ မဟုတ်နိုင်းနှင့်ရောက်
စေသော်။

(အမျှ၏)

၉။ သုံးလူထွက်ထားမြတ်တရားနှင့်၊ ရှစ်ပါးသံယာ၊ အရှင်
ယာအား၊ ရတနာမိုး၊ စွာသွေန်းဖြီးသို့ကိုးပါး ခြောက်စုံ၊ ကိုးရပ်
ဂုဏ်ကို၊ အာရုံချီးကျူး၊ နှုတ်လျာမြှုံး၍၊ ကြည်နှုန်းဆွဲ၊ ရှိခိုးရ
သည်၊ ပုံညကုသိုလ်၊ အဘို့ကိုလျှင်၊ မွေးမိခင်နှင့်၊ ဖခင်ဆရာ၊
ညတကာကသွေဝါအများ၊ နတ်တိအားလည်း၊ ရှုံးပါခေါ်
မျှပေးဝေသည်၊ ကောင်းတွေသာခုခေါ်စေသော်။
သီမံ-မီဒေး၊ မြတ်စွာဘုရား၊ ခုနှစ်ဌာန စံနေတော်မူတဲ့
ဘုရားရှိခိုးကိုလည်း ညီမလေးတို့သိချင်ပါတယ်အစ်ကိုကြီး။
အကိုကြီး။ အေးတော်လိုက်တာကွာ အာရုံယူတတ်ရင်
လေ၊ နှစ်ပေါင်း (၂၃၀၀) ကော်က ဓာတ္ထပွင့်တဲ့ နေရာတွေ
ကိုယ်တိုင်ရောက်သွားသလားလို့ အောင့်မှုရတယ်နော်
ကျက်ထားကြ။

ဟန္ထိတာရုံးစာတင်(၁၁)

(၅၁) သီအာန်ရုံး

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရား၊ ပြီး၏
ခုနှစ်ဌာနဘုရားရှိခိုး

ပလ္လင်သတ္တာဟ

၁။ ဘုန်းတော်ထွန်းရှိန်၊ စောမှန်နှင့် ပညီကြော်ချရာမှန်ဘိုး
ဟောမြို့ကြော်နှင့် ရွှေရောင်နှင့် ဝယ်၊ ထူးဆန်းအုံလောက်၊ မြေမှ
ပေါက်သား၊ ရောင်တော်မှန်နှင့် ရွှေပလ္လင်ထက်၊ သွားသွား
ညက်ကိုရပြီး၊ သတ္တာဟရက်ဖွဲ့ခွေလျှက်ပင်၊ ပြီးမြတ်သက်တင့်
တယ်၊ သုံးစံပါယ်သည်၊ ဘုန်းကြွယ်လက်ဦး ပွဲပေါကို။

အနိမိတ္ထ သတ္တာဟ

၂။ နှစ်ကြိမ်မြောက်ထားသတ္တာဟတွင်၊ မာရ-ပယ်လှန်၊
ပလ္လင်ပုံမှု၊ သန်တူရှာရပ်တော်မူလျှက်၊ ကြည်ဖြူ၊ ပြီးချမ်း၊
ပလ္လင်နှင့် ကိုးဖြောင့်တန်းစကြား၊ စိမ့်မြှုပ်နှံလျှက်၊ သုံးလူရှင်ပင်၊
ပျော်စံရှင်သည်၊ ကြည်လင် ညွတ်နှုန်းဖွံ့ဖြိုးပေါကို။

စက်မ သတ္တာဟ

၃။ သုံးကြိမ်မြောက်ထားသတ္တာဟတွင်၊ ဟောမြို့ပင်မှု၊
မြောက်ခွင့်ဥတ္ထရာ၊ စံကြုံသာ၍ လူးလာတုံးခေါက်၊ ကြွှုံး
လျှောက်၍၊ ဘုန်းတော်ဘုရား၊ ပျော်စံရှားသည်၊ တရားဆင်
ခြင်လျှက်ပေါကို။

ဟန္ထိတာရုံးစာတင်(၁၁)

(၅၂) ပရ္မိတာရုံဆရာတော်

ရတနာယရ သတ္တာဟ
၄။ လေးကြိမ်မြောက်ထာသတ္တာဟတွင်၊ ဗောဓိပင်နှင့်၊
ပလ္လာင်တွန်းတောက်၊ အနောက်မြောက်ဝယ်၊ အုံလောက်ဖွှဲယ်
ရာ၊ ရတနာရိပ်ပြီမှ ရွှေခံအိမ်နှင့် ကြိမ်ကြိမ်ဖန်ခါ၊ ဘိခမ္မာကို၊
မဟာဉာဏ်သာဂရဖြင့်၊ ပုံချွေရှင်ပင်၊ သုံးဆင်ခြင်သည်၊ ရောင်
ရှင်ခြောက်ဖြာ ညီးလိုကို။

အပေါလ သတ္တာဟ

၅။ ငါးကြိမ်မြောက်ထာသတ္တာဟတွင်၊ ဗောဓိပင်မှ၊
ရှေ့ခွင်ပြုဗ္ဗာ၊ ရပ်ဒီသာဝယ်၊ ကြီးစွာမြင့်ခေါင်၊ ဆိတ်ကျောင်း
ညောင်းနှင့်၊ ဘုံးနှင့်၊ ခေါင်ပရမေ၊ စံပယ်နေသည်၊ ရှိသေမြတ်နှီး၊
ဖွှဲယ်ပေကို။

မူးလိုက္ခ သတ္တာဟ

၆။ ခြောက်ကြိမ်မြောက်ထာသတ္တာဟတွင်၊ ပလ္လာင်
ညောင်းအရှေ့တောင်းနှင့်၊ မြေရောင်လိုလို၊ ရေညီပြည့်လျှမ်း၊
ကြာပန်းနွှောပန်းမျိုး၊ စုံသည်၊ မူးလိုက္ခာ၊ အိုင်သာဖြန့်ကျုံး၊
ကြည်းပင်ရင်းဝယ်၊ သန်းလူ့ဆွေးစံပါယ်နေသော်မြိုးလေ
ထန်ပြင်း၊ သွန်းချုခြင်းကြောင့်၊ မြေမင်းရပ်တန်းပါးပျဉ်းဖြန့်း

ပရ္မိတာရုံတစ်ၢုံ(၁၁)

(၅၃) သီအောင်ကုပ်ပိုင်

လျှက်ချီးဘူး တန်ခိုးဆောင်းကာမိုးသည်၊ ရွှေးရှိုးသလ္ာ
တော် ကြောင့်ကိုး။

ရာဇာယန် သတ္တာဟ

၇။ ခါသတ္တာမှသတ္တာဟတွင်၊ ဗောဓိပင်မှ၊ တောင်ပြင်
လက်ယာ၊ မြေမျက်နှာဝယ်၊ ရာဇာယန်မည်ရခံ့တွင်၊ လင်း
လွန်းပင်၍ သွားသွားမှုံးမားညားတော် ပွင့်လိုကို။

ဆုတောင်း

ထိုခုနှစ်ပါး၊ အရပ်များကိုရှေ့သွားသဖို့ကြည်ညိုစွာဖြင့်၊
ဝန်နာ နာမ၊ ဂါရဝဖြင့် ဦးချုံး ညွှတ်ကျိုး၊ ကျွန်းရှိုးသည်၊
ကောင်းကျိုးခပ်သိမ်း ပြည့်စွဲသော်။

သီ-နီးကျော် „သောတာပန်ဖြစ်ကြောင်းနဲ့ သောတာပန်
ဖြစ်သွားရင် ဘယ်လိုဖြစ်သွားတယ်ဆိုတာလဲ သိချင်ပါ
တယ် အစ်ကိုကြီးး။

အောက်မြို့ „ဟောညီးကျော်က အဆင့်မြင့်လှချည်လား
ဒါလဲသိထားဖို့လိုတာပဲကွယ်။ သောတာပန်ဖြစ်ဖို့ရာ အ[း]
ကြောင်းလေးပါး ရှိပါတယ်ကွယ့် ဒီလေးပါးကို နိုဒါနဝါရီ-
သံယုတ် (ပါးပြောဒွှေ့မဟာဝါရီသံယုတ်သို့တိသုတိ

ပရ္မိတာရုံတစ်ၢုံ(၁၁)

(၅၇) ပရှိတာရုံဆရာတော်

- ကလာတဲ့ အထောက်အထားအရ ပြောရရင်-----
- (၁) သပ္ပါရီသသံသေဝံမြန်မာလိုတော့မဟုဖိုလ်လမ်းပြ
သူတော်ကောင်းနဲ့ ပေါင်းရွှေ့။
  - (၂) သချွမ်သဝန်-ခန္ဓာနာမ်ရုပ် သူတော်ကောင်းတရား
ကြားနာရွှေ့။
  - (၃) ဓမ္မာန့်ဓမ္မပဋိပတ္တိ-မင်ဖိုလ်ရကြောင်းကျင့်မှု။
  - (၄) ယောနီသောမနသီကာရ-ရုပ်,နာမ်၌ မှန်ကန်တော်
တည့်စွာ နှုလုံးသွင်းမှု တို့ဖြစ်ပါတယ်ကွယ့်။
  - (၅) သောတာပန်ဖြစ်သွားရင် ဘယ်လိုနေတယ်လို့ သော
တာပန်ဖြစ်သွားတဲ့ သူတော်ကောင်းတစ်ယောက်ခဲ့အကို
ကတော့(၄)ပါးရှိပါတယ်။မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဉိုတော်လာ
သောတာပန်အကိုလေးပါးလို့ဆိုနိုင်ပါတယ်။အရိယာအကို
လေးပါးလို့လဲဆိုနိုင်ပါတယ်။
  - (၆) ဗုဒ္ဓအဝေါဒပသာဒသမန္တာဂတ်-ဘုရား၌မတုန်
မလူပ်ကြည်ညီ လေးစားခြင်း။
  - (၇) ဓမ္မအဝေါဒ ပသာဒ သမန္တာဂတ်-တရားတော်
၌ မတုန်မလူပ် ကြည်ညီလေးစားခြင်း။
  - (၈) သံယော အဝေါဒ ပသာဒသမန္တာဂတ် - သံယာ၌

ဟန္တိတာရုံတစ်ၢုံ(၁၁)

(၅၈) သို့ဘ်နှင့်

- မတုန်မလူပ်ကြည်ညီလေးစားခြင်း။
- (၅) အရိယာ ကန္တ သီလေဟီ သမန္တာဂတ်-အရိယာ
ကန္တ သီလကို စောင့်ထိန်းရှုံး အသက်သေလျှင် သေပ-
င် သီလ၌ ည်စ်စွဲမှု မရှိစေရအောင် ပြည့်စုစွာစောင့်
ထိန်းခြင်း။အရိယာကန္တ သီလဆိုတာ ငါးပါးသီလကိုဆိုလို
ပါတယ်ကွယ်၊ အဲဒီအကိုလေးပါးနဲ့ ပြည့်စုစွာ သူတော်
ကောင်းကို သောတာပန် အရိယာသူတော်ကောင်းလို့
ဆုံးဖြတ်လို့ရပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ရတနာသုံးပါ၌ မတုန်မလူပ် ကြည်ညီ
တယ်ဆိုတော့ ညီ/ညီမတွေ နားလည်အောင် နဲ့နဲ့လေး
ရှင်းပြပါမယ်။ မြတ်ပုဒ္ဓ လက်ထက်က “ဓန္တာနီ”ပုံကြေးမ
လေး တစ်ယောက်ရှိခဲ့တယ်၊သူယောကျားက ဘာရွှေ့ပါ
ပုံကြေး-တဲ့ သူကပုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်ဘူး တို့အရာကြီး
တွေကို ကိုးကွယ်တာ “ဓန္တာနီ”ပုံကြေးမလေးက ဒိုပုဒ္ဓ-
ကို ကိုးကွယ်တာ သူကသောတာပန် အဆင့်တောင်
ရောက်နေပြီ ဒီတော့ ရတနာသုံးပါးကို စွဲစွဲမြေ့ဖို့ကြည်
တာပေါ့ ခလုပ်တိုက်လဲ နမော ဗုဒ္ဓသုံးပုဂ္ဂိုလ်လွှတ်
ကျလဲ နမော ဗုဒ္ဓသုံးလို့ နှုတ်ကရွတ်ဆိုလေ့ ရှိသတဲ့

ဟန္တိတာရုံတစ်ၢုံ(၁၁)

(၉၆) ပရ္မိတာရုံစေရာဓတ်

သူယောက်၏ ဘာရဒ္ဒါလုဏ္ဍားက သူ့ဆရာတွေပင့်ပြီး အိမ်မှာ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးတဲ့အခါ အဲဒီအသကိုကြားရရင် နားထဲမှာ မိုးကြီးပစ်ခံရသလို ခံစားရသတဲ့ ဒါနဲ့ တိတ္ထိ ဆရာကြီးတွေက ဒကာဝါတို့လာတဲ့အခါ မင်းမိန်းမ အဲဒီ ဂါထာကို မရှုတ်စေနဲ့လို့ ပြောသတဲ့ ဒီတော့လဲဘာရဒ္ဒါလု ပုဏ္ဏားက ဓနန္တာနိပုလေးမလေးကို ငါဆရာတွေကြုံလာ တဲ့အခါ နမော ပုဂ္ဂိုလ်-လို့ မရှုတ်ရေား ရွတ်ခဲ့ရင် မင်းကို ဓားနဲ့ အပိုင်းပိုင်း ဖြတ်မယ်လို့ ချိန်းခြောက်သတဲ့ ကွယ်ဒါပေမဲ့ ဓနန္တာနိပုလေးမလေးဟာ နမော ပုဂ္ဂိုလ်-သူ-လို့ ရွတ်မြဲ ရွတ်တာပါဘဲ အဲဒီလို့ အသက်စွန်းပြီး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်တာကို ပုံချွေအဝေါးပသာ သမန္တာ ဂတ်-လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဓမ္မ၊ သယာ-၌လဲ ထိနည်းအတူပဲပေါ့ ငါးပါးသီလကိုလဲ အသက်နဲ့လဲပြီးတော့ စောင့်ရွောက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဆိုတာ သာမာဝါအမျိုးသိုးနဲ့မောင်းမင်းရာ-ကို ဥပမာအားဖြင့် ထားရင်ထင်ရှားပါတယ်။

မာဂလို့-မိဖုရားက အကောက်ဉာဏ်ကြုံပြီး ဥတေနမင်းကိုရုံးခေါ်တယ် သာမာဝါတို့တွေဟာ မြတ်စွာဘူးအတွက်ဆို အကုန်လုပ်ပေးတယ် မောင်တော်

ပရ္မိတာရုံစေရာဓတ်(၁၁)

(၉၇) သီဘဏ်နှစ်ဦး

အတွက် ကြက်အရှင်ကိုသတ်ပြီး ချက်နိုင်းကြည့်ပါ လုပ်ပေးမလား မလုပ်ပေးဘူးလားလို့ ကြက်အရှင် ရှစ်-ဆောင်ကို သတ်၍ ချက်ရန် ဥတေနမင်းရဲ့ အမိန့်နဲ့ စေ့လွတ်ခဲ့ပါတယ်။

သာမာဝါတို့တွေဟာ ဒိုဟာ သူ့အသက်ကိုသတ်-ခြင်းမှ ရောင်ကြုံကြကုန်၏ သတ်၍ မချက်နိုင်ပါမင်းပစ်မင်းဒဏ်သင့်လျှင်ခံရန် အသင့်ပါ-ဟု ရဲတင်းစွာပြင်းဆိုလိုက်ပါတယ် ဒါဟာသောတာပန်တို့ရဲ့ အသက်နဲ့လဲပြီး စောင့်တဲ့ သီလပါဘဲ။ ကဲဒါဆိုသောတာပန်ဖြစ်ခြင်း အကြောင်းနဲ့ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ သန္တာန်မှာ ရှိရမည့် အရိုရပ်တွေကို ညီ/ညီမများနားလည် သဘောပေါက်လောက်ပါပြီ သဘောပေါက်ရဲ့လား?။

နှီ/ နီယား။ ပေါက်ပါတယ် အစ်ကိုကြီး။

နီယ-မိန့်။ ဝိသူ့ဒ္ဓ(၃)ပါးကို သီချင်ပါတယ်အစ်ကိုကြီး။

အစ်ကိုကြီး။ အဲဒီဝိသူ့ဒ္ဓ(၃)ပါးကတော့ အစ်ကိုကြီးတို့ရေးထားတဲ့ လူသားတိုင်းအတွက် အဘိမ္မာ အလင်းတန်းစာအုပ်မှာပါပါတယ်ကွယ် အဲဒီစာအုပ်မှာ ရှာပြီးဖတ်ကြည့်ပါ။ အဲဒီစာအုပ်မှာ စာချွာအကျိုး ပေါက်မြှုပ်ဆရာ

ပရ္မိတာရုံစေရာဓတ်(၁၁)

(၉၈) ပဏ္ဍာနိတာရုံဆရာတော်

တော်ကြီးကလဲ ဝိသုဒ္ဓဘာဓိခြေခံ၍ အမှာစာရေးပေးထား
ပါတယ်။

“သီရိုးကျိုး” အနတ္တာ အနန္တဝါးပါးဘုရားရှိခိုးလဲ ရချင်
ပါတယ်အစ်ကိုကြီး။

မန်မြတ်။ကဲလိုတ်မှတ်ပါ -----

အနတ္တာ အနန္တာ ဝါးပါး ဘုရားရှိခိုး

၁။ မြတ်စွာဘူးရှုံး။ “ဓာတ္ထရှုံး အနတ္တာ”ဟု ကျော်လော
ထင်ရှား သုံးပါးရပ်သူ နတ်လူမြှုပ္ပါ သတ္တဝါကို ခေမာ
သာခေါင် နို့မြှုပ္ပါ သောင်သို့ ရွှေဖောင်မဂ္ဂင် သဘောယဉ်
ဖြင့် ကယ်တင်ဆောင်ယူ ပို့တော်မှုသည် နတ်လူတို့ထိပ်
ပန်း ရဟန်းတို့ဆရာ အစိန္တယျာဟု အနန္တရှုံးအင်
ကျေးဇူးရှင်ကိုအဟံ-အကျွန်းပါ၏။

၂။ ဘရားတော်။ “ဓမ္မရှုံး အနတ္တာ” ဟု တည်သော
ကဗျာ သတ္တဝါလူနတ် အထပ်ထပ်ကို လေးမြတ် ကြုံနာ
အပို့မြှုပ္ပါ တက္ကာသံယော ကိုလေတော်မှ ဆေးကြာ
သုတ်သင် မြှေ့မထင်အောင် ရှောင်ကြုံပေတတ် ဘာရား
မြတ်ကို။အဟံ-အကျွန်းပါ၏။

ပဏ္ဍာနိတာရုံတော်(၁၁)

(၉၉) သီအာန်ပုံး

၃။ သံသာတော်။ “သံယူရှုံး အနတ္တာ”ဟု လောဘ^ဘ
ဒေါသ မောဟက်းကွာ တက္ကာကာမ ကိုလေသန့် ရာဂ^ဂ
အမိုက် နှစ်မြိုက်မပျော် မမွေ့လျှော်ဘဲ ရှင်တော်ဟော ကြား
မြတ်တရားကို မှတ်သားကြည်ညီ။ မင်္ဂလာလ်နို့စွာနှင့်
ရောက်ကြောင်းမှန်သည် မြတ်မွန်ထော်ကျော် သံယာ-
တော်တို့ ဂုဏ်တော်ကြီးစွာ အနန္တကို။အဟံ-အကျွန်းပါ၏။

၄။ အေားလွှားကြီးကွာ မြန်မြတ်။ “မာတာပံ့တုရှုံး အန-
တ္တာ”ဟုအပြောကျယ်စွာ သံသရာဝယ်မာတာပံ့တ မြန့်
ဖတို့ ရေကြည်ကလလ တည်ညီးစက ချို့ချဉ်ပူစပ် ရှင်း
ရှင်းပြတ်အောင် မပြတ်ယူယ မိဘတို့မှာ စိုးရိမ်စွာဖြင့် အ
စာစိမ့်အေး နှီးချို့ပေး၍ မွေးသည်မြို့ခင် ကျွေးဖခင်ကို။
အဟံ-အကျွန်းပါ၏။၀နှောင်နှောမြို့ရှိခိုးပါ၏။

ပဏ္ဍာနိတာရုံတော်(၁၁)

(၆၀) ဝဏ္ဏလာရုဏ်ရှင်တော်

၅။ ဆရာသခင် "အာစရိယ ဂုဏ္ဍာ အနဲ့၏" ဟုမိန့်
ဟောအရ ကောက်ယူပြသော နယနည်းနာ အဖြာဖြာကို
လိမ္မာစေကြောင်း မေတ္တာလောင်း၍ မကောင်းကိုကြည့်
ကောင်ရာယဉ်လျက် နှစ်ဖွှက်သံချို့ ဆုံးမဆိုသား အပို့
များစွာ သံသရာဝယ် သုံးသွယ်သောကပ် လေးရပ်အ-
ပါယရှစ်သွယ်ရပ်ပြစ် ဆုံးညံ့ယုတ်မာ အဖြာဖြာကို ခေမာ-
ဘုမ္မာ ကေးမရှိအောင် နို့ပွာန်သောင်သို့ ရောက်အောင်
ပြည့်န် သွန်သင်ပေတတ် ဆရာမြတ်ကို။ အဟံ-အကျွမ်းပို့
သည်။ ၁၀နှေ့ဝန္တာမှုရှိခိုးပါ၏။

သီခိုးမောင် "အစ်ကိုကြီးဆွမ်း၊ သစ်သီးဆွမ်း၊ ရေချမ်း၊ ပန်း၊
လျှက်စစ်မီး၊ ဆီမီးကပ်လျှော့တာရို့လဲ ရချင်ပါတယ် အစ် -
ကိုကြီး။

အက်ကြီး။ ဟေး ဒို့စာအုပ်က ဘုရားရှိခိုးစာအုပ်ဖြစ်နေပါ
ခိုးမယ်။

သီခိုးမောင် "အစ်ကိုကြီးဘဲသိအောင်လုပ်ဆိုသိချင်တာတွေ
အကုန်မေးရမှာပေါ့။

အက်ကြီး။ အေးသိအောင်လုပ်ပြီးရင် ရအောင်လဲကျက်

ပုဂ္ဂိုတာရုံးတစ်(၁)

(၆၁) သီဆာန်ရှင်

ထားသို့ လိုတယ်နော်။

သီ၊ သီခိုးမောင်။ ကျက်ထားပါမယ်အစ်ကိုကြီး။

အက်ကြီး။ အရဟတာဖီ နဝါဒကောဟို အရဟံ-အစိုး သော
ကိုးပါးသောရှုက်တော်တို့နှင့်။ သမန္တာဂါတ်၊ ပြည့်စုံ
တော်မူသေား။ နာထုံးလူနတ်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်
မူသေား။ ပုံချို့သက်တော်ထင်ရှားး သွားညာမြတ်စွာဘုရားကို
ဥစ္စာသံ၊ ရည်မှတ်၍။ စေတီယသာ၊ ရာတုံးစေတီ၊ ဓမ္မာစေတီ၊
ဥစ္စာသံစေတီ၊ ပရီဘောဂစေတီတော်မြတ်အား။ ၁၀နဲ့၊ ၁၁၈၊
ရသသမ္မန္တာဂါတာနိုးအဆင်းအနဲ့အရသာတို့နှင့်ပြည့်စုံတော်
မူသေား၊ ကြမာနိုပိုလျှပါတ ခါဒနိုယောဇ္ဈိယာနိုစာ၊ ဤ
ဆွမ်းခဲ့သွယ် ဘေး၍ ချို့ချုပ်ရသာအဖြာဖြာတို့ကိုရှင်း။
(ဆွမ်းအတွက်) ကြမာနိုဖလာနိုစာကြုံသစ်သီးဆွမ်းတို့ကိုရှင်း။
ကြမာနို ပါကိုယ် ပရီဘောဇ္ဈိယာနိုစာကြုံသောက်တော်-
ရေ သုံးဆောင်တော်ရေတို့ကိုရှင်း။ (ရေချမ်းအတွက်) ၁၀နဲ့
၁၁၈ သမ္မန္တာဂါတာနိုးအဆင်းအနဲ့နှင့်ပြည့်စုံသေား။ ကြမာနို
ပုံပိုနိုစာကြုံပန်းတို့ကိုရှင်း။ (ပန်းအတွက်) နာနာဝိစိတ္တာနိုး
အထူးထူးအပြားပြားဆန်းကြယ်လှစွာသေား။ ကြမာနိုစာတုံး
ပဲ့ပွဲတာနိုစာကြုံပုံပိုနိုစာကြုံစေတီးအရောင်တို့ကိုရှင်း။

ပုဂ္ဂိုတာရုံးတစ်(၁)

(၆၂) ဝန္တိတာရုံဆရာတော်

ကုမ္ပဏီ တေလပြောတာနိစ၊ ကျိုခီမီး၊ ဖရောင်းတိုင်မီး
တို့ကိုင်း။

သက္ကစ္စ၊ ရှုံးရှုံးသေသေ။ ဒေမီနိုဗာန် ရည်မှန်း လျှိုဒိုးပါ၏
အရှင်ဘုရား၊ ပူဇော်နိုဗာန်ကိုမျှော် ပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘု
ရား၊ မောအကျွမ်းပို့။ ကုအပုံးကျောင်းမှုသည်။ အသ
ဝက္ခယံကာမာသဝ၊ ဘဝါသဝ၊ ဒိဋ္ဌသဝ၊ အဝိဇ္ဇသဝ-
တည်းဟူသောအသဝါတရားလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ
ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော မင်္ဂလာက်၊ ဖိုလ်ညာက် မြတ်နိုဗာန် ကို။
ဝဟံ၊ မရောက်ရောက်အောင် ရွက်ဆောင်နိုင်သည်။
ဟောတု၊ စင်စစ်မသွေဖြစ်ပါစေသတည်း။

နှီ „အမျှဝေတာလေးလ တခါတည်း ကျက်ထားချင်ပါ
တယ် အစ်ကိုကြီး။

အန်ဂါဏ်း။ အေးကောင်းတယ် ကောင်းတယ်။

ဤသို့ပြော မြတ်ပုံည်ကို ကြီးထမြင့်ခေါင်းမြင့်မို့ရုံ
ကောင်း။ မကကျူးသား၊ ကျေးလူးအရှင် မွေးမိခင်နှင့်ဖခင်
တို့အား ရှုံးပါစေအမျှဝေ၏။ မသွေနိုစ္စ၊ ဤကာယကို
စောင့်ကြပေတတ်၊ ကိုယ်စောင့်နတ်လည်း မလပ်စေရ ပေ
ဝင့်၏၊ မိတ္တဆွဲညာဆရာသမား ဘုံးဘွားကစာယမရာဇာ

ဟန္တိတာရုံးတည်(၁)

(၆၃) သီဘဏ်ရုံး

ဒေဝါယက္ခက္ခန္တာန္တာမှု၊ အာကာသနတ်၊ အထူးမှတ်၍၊ အမြတ်
ပုံညာကုသလကို၊ ရကြပါစေအမျှဝေ၏၊ သွေသွေသွေး၊ သတ္တု-
ဝါဟု၊ နာနာလောက၊ အနန္တတွင်၊ မပြတ်စဉ်ကာ၊ သတ္တုဝါသ၊
ဘုံးကိုးဝန်း၊ ဝန်း၊ ဝန်း၊ ဝန်း၊ ဝန်း၊ ဝန်း၊ ဝန်း၊ ဝန်း၊ ဝန်း၊ ဝန်း၊
သုံးဆယ်တစ်၊ ဖြစ်ဖြစ်ဖြစ်သမျှ၊ ဝေနေယျအား၊ အမျှကုသိုလ်၊
ပေးဝင်း၏၊ ထိုကုသလကျော်ပုံည်ကို အမျှရကြသည် ဖြစ်
စေသော်။ ဝသုန္တရော်မြှုပ်ပုံသူ သိလာထူလည်း သက်
သေမှု တည်စေသော်။

အမျှ အမျှ အမျှ ယူတော်မူကြပါကုန်လော့။

သာဓု သာဓု သာဓု။

အမျှ အမျှ အမျှ ယူတော်မူကြပါကုန်လော့။

သာဓု သာဓု သာဓု။

အမျှ အမျှ အမျှ ယူတော်မူကြပါကုန်လော့။

သာဓု သာဓု သာဓု။

ကုန္တု မိသားစု သိအောင်လုပ်ပါစမ္မသင်တန်းအပိုင်း(၁)
ကို ဒီနေရာမှာ နားကြပါဦးစိုက္ကယ်။

နှီ၊ နီများ။ ကောင်းပါတယ် အစ်ကိုကြီး။

သာဓု သာဓု သာဓု။

ဟန္တိတာရုံးတည်(၁)

(၆၄) သီအက်ပုံ

‘ဘဝနာရီ’
 ဘဝနိုင်ချက်
 ရာသီလက်တံ
 သွက်လက်လှပ်ရှား
 လူးလွှန်သွားရင်း
 သက်ကားတေးဆယ်ကျော်ခဲ့ပြီ၊
 ခရီးသွားပျော်
 ထဲဆွေဖော်တို့
 ပဒေပဲ့ဂော
 မနှစ်ပါဘဲ
 ပြန်ရှုခွဲသည်
 ပါလဲကြုနည်းနှင့်နှစ်တည်း။
 (၅၈)နှစ်ပြောက် မွေးနေ့အမှတ်တရ^၁
 (၁၉၉၆)တာရုံးလရာဇ်။

ဟုရိတ်သူရ အညွှန်

(၆၅) ပဏ္ဍာနိဘာရုံးလရာဇ်

‘မရှုံးစွေ့နှင့်’
 တော်နှစ်ကျိုး
 နှုန်းကျိုးကြော်
 ကိုယ်တွေ့ကျိုး
 လျှပ်စီးထဲ
 မွန်းဝိန်းအနောင်
 သေမြောင်း
 ချောင်းစွဲးလွှာ

မျှော်လွှားလွှာ
 မျက်စွဲသုတေသန
 ဘဝနှောက်ချုံ
 ၂၉.၂၃၁၂၁၇
 မျှော်လွှားလွှာ
 မျက်စွဲသုတေသန
 မျှော်လွှားလွှာ
 မျှော်လွှားလွှာ
 မျှော်လွှားလွှာ

(၅၈)နှစ်ပြောက်မွေးနေ့အမှတ်တရ

(ပဏ္ဍာနိဘာရုံးလရာဇ်)

ပဏ္ဍာနိဘာရုံးလရာဇ်(၁၁)

(၆၆) ပရဲနှိတာရုံဆရာတော်

‘သငေးရဲ လွန်ခွဲန်းလူ’

ကေသာမြှုက်	တခက်ဆံပြု၊
သံထယု၍	မရှုမယ
တောထွက်ပြုခဲ့	သရက်နစ်ပင်
သံထဝတိ၍	နှုန်းရှုပ်ဇော်
တောထွက်ပြုခဲ့	ဟထွေပါလာ
စသည့်မင်္ဂား	သံထပ္ပါး၍
များပြားစွာလု	တောထွက်ပြုခဲ့၊
ပါးရားရာန်း	မည်တွင်ဆန်းလျှက်
မြှင်တန်းတောအျေး	မဝင်လေဘဲ
သံထက်ဆုံး	ပါးသင်ဆိုရှိ
ဤရှိရှိမြှုပ်ယ်	တုံးမင်္ဂလာ
တင်ငံစွဲ	တက္ကာသဲသော်
လွန်ဘဲလွန်လွန်း၏	ကျွန်ဘဲကွန်း၏

(၅၉)နှုတ်ဖောက် ဧ့ုးနေ့ဘမုတ်တော်

(ပရဲနှိတာရုံဆရာတော်)

ဟန္တိတာရုံတစ်ဦး(၁)

(၆၇) ပရဲနှိတာရုံဆရာတော်

‘လာခြိမ်းကောင်းအောင်’

မွေးနေ့၊ မွေးနေ့၊ တရွေ့၊ ရွှေ့၍
 နေ့ကုန်လပြောင်း၊ လပေါင်းများကာ
 နှစ်ဖြစ်လာရင်း၊ ခြာက်ဆယ်ချုဉ်းခဲ့
 အိမင်းဇရာ အနာနိပ်စက်
 ဤဒဏ်ချက်ကြောင့် ပြုပျက်ရပ်တိ
 ခမ်းခြာက်လာပြီ
 ဘယ်မှာမသေနိမည်နည်း။
 ရုပ်/နာမ်အိုသေ မလွှဲပေလည်း
 မသေတရား ဖွေရာထားရင်း
 အများကောင်းကိုးး ကိုယ့်ကောင်းကိုးးကို
 သည်ပိုးဆောင်မှ လူ့ဘဝါ
 မုချလာခြင်းကောင်းမည်တည်း။

(၆၀)နှုတ်ဖောက် ဧ့ုးနေ့ဘမုတ်တော်

(ပရဲနှိတာရုံဆရာတော်)

ဟန္တိတာရုံတစ်ဦး(၁)

(၆၅) သီခာဘိဝုပ်

"ရွှေဆတ်"

တန်စိုးလာ   သော်တန်စိုး
 နီးလာဖြစ်ကို   သံဝေးလျှက
 လူထိရဟန်း   ဓမ္မပန်းခိုင်
 အမြန်ကိုင်၍   ကိုယ်ပိုင်အလုပ်
 တွင်တွင်လုပ်မှ   မယုတ်လူဖြစ်
 ခွဲန်အားသစ်ဖြင့် ရှင်ချစ်သာသနာ
 ထွန်းလင်းဖြာမည်လျှင်စွာရွှေဆက် သင့်အတွက်။

"အခြင်း"

ပုဂ္ဂိုက်   မြိုက်ပူးပြောင့်
 ဘဝါးစွာ ।   ရောက်ခွဲ့လှုပ်သူခဲ့
 ပျော်ရာရှင်နိုင် ၌ ရှင်းရှင်းလာသနာ
 ထွန်းဆင်၌အဲခဲ့
 သာသနာလင်း ၌ ကိုယ်ရှင်တွင်မှာ
 ထွန်းဆင်သူမျှ ၌ ကိုယ်ဘဝါ
 မူးဆွဲသူမျှ ၌ ထွန်းဆင်၌။

(၆၆) နှစ်မြောက် မြွှေးနှုန်းမှုတ်တာ
 (ပဏီတာရုံဆရာတော်)

ဟန္တိတာရုံတော်(၁၁)

(၆၇) ဖုန္တိတာရုံဆရာတော်

ဆုတေဘာင်း

ဤတပြုရာ ကုသလစ်ကြာင့်၊
 ဘဝါးစွာ သံသရာဝယ်၊
 ပယ်ရွှေကင်းဝေး၊ ဗာလဘေးစင်၊
 မဇန်းလျှင်စွာ၊ မြတ်ပညာနှင့်၊
 ဆရာသုဇတ်၊ ပေါင်းသင်းဒေါ်လို့၊
 အလျှော်ဓမ္မ၊ ပွားကျင့်ရပြီး၊
 ဘဝါစွာ၊ မတွယ်တာဘဲ၊
 မူးစွာခုံကွာ၊ အေးပြိုးရသည်၊
 အမတ - ခေါ်၊ ရွှေပြည်စတ်သို့၊
 ချင်ပျော်မှုချာ၊ ရောက်စေသောင်၊
 ရှင်စတ်ခုံခွာ၊ ဓမ္မာက်စေသောင်၊
 ဥာက်မျှော်ခုံကွာ၊ ပျောက်စေသောင်၊

 ဦးဇနသာရ

ဟန္တိတာရုံတော်(၁၁)

ကျေးဇူးရင် ဒီပဲရင်းဆရာတော်ဘရားကြီး

မသိလျှင်တွယ်၊ သိလျှင်ပြယ်သည်။

တွယ်လျှင်လည်းကောင် ပြယ်လျှင်အေးသည်။

မသိကတ်ပတ်၊ သိမှ အပြီးသတ်သည်။

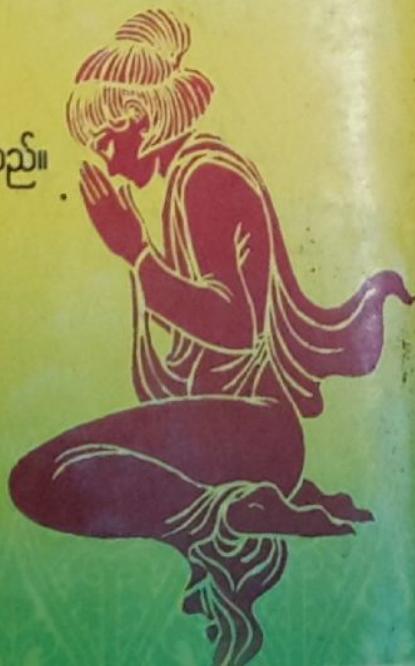
မသိ အစ

သိက အဆုံး

ကိစ္စ တုံးသည်။

ဒါ့ကြောင့်

သိအောင်လုပ်ပါ။

သာသနနှစ်-၂၀၁၃

၁၃၃၁-၃၊ တန်ခူးလပြည့်နေး၊ ၂၀၃-၂-၂၀၁၀ (တန်လုံနေး)

ပဏီတာရုံစာစဉ် (၁၁)

မန္တလေးပြို့၊ ကျောင်ကန်တိုက်

ပဏီတာရုံကျောင်းဆရာတော်

ဘဒ္ဒန္တနာဂရာ ဒေဝါ

(ဓမ္မာစရိယ၊ မဟာဂန္ဓိစကာပဏီတ)

သိအောင်လုပ်ပါ

သိအောင်လုပ်ပါ